

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

TREČIADIENIS – WEDNESDAY, SAUSIO – JANUARY 13, 2010 • Vol. CI Nr. 8

Kaina 75 c.

Sausio 13-oji – Laisvės gynėjų diena

Algirdo Sabaliausko (ELTA) nuotr.

Vilnius, sausio 12 d. (ELTA) – Sausio 13-oji – Laisvės gynėjų diena. 19 metų praėjo nuo baisiojo 1991-ųjų sausio. Šią dieną minime masinį taikų Lietuvos piliečių pasipriešinimą Sovietų Sąjungos bandymui jėga į savo rankas paimti valstybiniam perversmui reikšmingus objektus. Bandydama nuversti teisėtai išrinktą ir nepriklausomos valstybės atkūrimą paskelbusią Lietuvos valdžią sovietų kariuomenė 1991 m. sausio 13 d. Vilniuje jėga užėmė Televizijos bokštą bei Radijo ir televizijos pastatą. Sovietų kariuomenė tuomet neišdrįso pulti Aukščiausiosios Tarybos-Atkuriamojo Seimo rūmų, kuriuos saugojo dešimtys tūkstančių taikų žmonių. Tačiau prie Televizijos bokšto nebuvo išvengta aukų – desantininkams pradėjus su karine technika važinėti po minią ir šaudyti į beginklius žmones žuvo 14 ir buvo sužeista daugiau nei tūkstantis laisvės gynėjų.

PERIODICALS

D. Grybauskaitė: CŽV kalėjimų atsiradimas nesusijęs su proamerikietišku

Vilnius, sausio 12 d. (ELTA) – Jungtinių Valstijų (JAV) Centrinės žvalgybos valdybos (CŽV) kalėjimų atsiradimas ir su tuo susiję žmogaus teisių pažeidimai tuomet naujosiose NATO narėse yra susiję su politinės kultūros brandos stoka, o ne proamerikietišku, įsitikinusi prezidentė Dalia Grybauskaitė.

„Jeigu savęs negerbsime, joks partneris mūsų negerbs“, – teigė vals-

tybės vadovė interviu Lietuvos radijui.

D. Grybauskaitė prisiminė, kad dar jai būnant eurokomisare, kai iškilio CŽV kalėjimų Rumunijoje, Lenkijoje istorijos, jau buvo atsiradę tam tikrų nuogastavimų ir dėl Lietuvos.

„Labai skausmingai atrodė, nes tai buvo pristatoma, ypač Europoje, kaip tarptautiniai žmogaus teisių pažeidimo atvejai“, – sakė prezidentė.

Valstybės vadovės įsitikinimu,

demokratijos brandos stoka, identiteto supratimo, pasitikėjimo savimi trūkumas naujoms šalims buvo prie-laida, kuri leido, kad toks fenomenas kaip žmogaus teisių pažeidimai jų teritorijoje galėjo įvykti.

„Mūsų kai kurių negebėjimas pasižiūrėti į savo istoriją atviromis akimis, nesislėpti už to, ką patys padarėme, nieko bendro neturi su priešišku mu kam nors“, – teigė D. Grybauskaitė.

Tuo tarpu Žmogaus teisių stebėjimo institutas ragina Generalinę prokuratūrą nedelsiant pradėti išteisminį tyrimą dėl Lietuvoje esą įrengto slapto CŽV kalėjimo. Pareigūnams siūloma tirti galimas neteisėtas veikas: valstybės sienos kirtimą, užsieniečių gabenimą, asmens laisvės atėmimą ir tarptautinės teisės draudžiamą elgesį su žmonėmis.

Vilnius, sausio 12 d. („Draugo“ info) – Kaip pranešė JAV Lietuvių Bendruomenės New York apygardos pirmininkė Ramutė Žukaitė, jau pradėta griauti šv. Jurgio bažnyčia Shanandoah, Pennsylvania valstijoje. Tai seniausia lietuvių statyta bažnyčia Jungtinėse Valstijose. Šv. Jurgio bažnyčios parapijiečiai daugiau kaip trejetą metų kovojo dėl bažnyčios išsaugojimo – bylinėjosi teismuose, kreipėsi į Lietuvos diplomatus, į Pennsylvania valstijos valdžią, į Katalikų Bažnyčios atstovus JAV ir Lietuvoje – ir meldėsi, bet niekaip nesugebėjo išsaugoti savo bažnyčios. Apie šv. Jurgio parapijiečių pastangas išsaugoti bažnyčią ne kartą rašėme „Drauge“.

Šv. Jurgio parapijos nuotr.

Sutartis neleidžia Baltarusijai išduoti įtariamojo

Vilnius, sausio 12 d. (BNS) – Dvišalė teisinės pagalbos sutartis neleidžia Baltarusijai išduoti Sausio 13-osios byloje įtariamą generolą Vladimir Uschopčik, todėl išeities reikia ieškoti tęsiant politinį dialogą, pareiškė Lietuvos prezidentė D. Grybauskaitė.

Anot šalies vadovės, Lietuvos prokuratūros parengtose išvadose teigiama, kad „Lietuva neturi teisinio pagrindo pagal galiojančią dvišalę sutartį reikalauti Uschopčik kaip Baltarusijos piliečio ekstradicijos“, tačiau apie tai viešai nekalbama.

„Jeigu sutartis nenumato tokios galimybės, tai ką darė prokuratūra 20 metų – imitavo darbą, kad siuntinėja prašymus, žinodama, kad pilietis pagal šią sutartį nebus išduotas?“, – sakė D. Grybauskaitė. Prezidentė sakė ketinanti tęsti politinį dialogą su Minsku tiek, kiek tai įmanoma.

Baltarusijos generalinė prokuratūra atsakyme Lietuvos generalinei prokuratūrai pareiškė negalinti išduoti įtariamųjų – generolą V. Uschopčik ir Stanislavos Juonienės.

Šiame numeryje:

- Skautybės kelias. „Verpsčių“ Kalėdinė sueiga (p. 2)
- Ar įmanoma nauja Sausio 13-oji? (p. 3)
- E. Simanaičio skiltis (p. 3)
- T. Šernas – gyvoji Nepriklausomybės kovų auka (p. 5)
- „Dainavos“ jubiliejui – išskirtinis koncertas (p. 5, 8)
- Laiškai, nuomonės (p. 5)
- Gimtajai kalbai pašvęstas gyvenimas (p. 8)
- Atsiminimai (148) (p. 9)
- Meną kuria žiūrovas ir kūrėjas kartu (p. 10)

Valiutų santykis

1 USD — 2.38 LT
1 EUR — 3.45 LT

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 01-12-10

Redakcijos žodis

Pačiu laiku sulaukiame Pilietinės visuomenės jau trečią kartą atlikto Lietuvos visuomenės pilietinės galios indekso tyrimo išvadų. Minint 1991-ųjų sausio 13-osios tragiškus įvykius, svarbu žinoti, kiek pajėgūs lietuviai, kaip piliečiai, kaip visuomenė, dalyvauti pilietinėse veiklose: protestuoti prieš sriaudas ir neteisybes, pasisakyti prieš melą, užstoti skriaudžiamą, padėti nuskriaustam. Galų gale, reikalui esant, stoti ir ginti savo tėvynę. Apklausą parodė, jog 2009 m. Lietuvos visuomenės pilietinė galia buvo stipresnė nei 2007 ir 2008 metais: per paskutinius metus bent vienoje tirtų pilietinių veiklų dalyvavo 7 iš 10 Lietuvos gyventojų. Sumažėjo ir gyventojų, kurie linkę laikytis nuošalyje, iškilus vietinės reikšmės ar visos šalies ekonominei ar politinei problemai. Vis dėlto, nors pilietinė galia ir ūgtelėjo, ji lieka menka – Sausio 13-osios išvakarėse teigia tyrimo rengėjas.
Vyr. redaktorė Dalia Cidzikaitė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.

Mąžindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA

(metams kasdiena, paskelbta) \$250.00
JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00

• 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis
Oro paštu

Metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00

• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis
Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė
redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –
Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė-Petry
8830 Magnolia Court
Orland Park, IL 60462

El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

„VERPSČIŲ“ KALĖDINĖ SUEIGA

Sesė RITONĖ RUDAITIENĖ

2009 m. gruodžio 17 d. artėjančių šv. Kalėdų ir Naujųjų metų proga „Verpstės“ (vyr. skaučių ir skautininkių būrelio sesės) rinkosi Irenos Kerelienės namuose, norėdamos sėsiškai pasidalinti kalėdaičiais ir šventiniais sveikinimais bei linkėjimais. „Verpsčių“ Kalėdinių sueigų jau nebeįmanoma įsivaizduoti be brolio t. Antano Saulaičio, SJ, neoficialiai tapusio „Verpsčių“ kapelionu.

Kaip visuomet, Kalėdinė sueiga buvo pradėta skaitant Nijolės Užubalienės Kūčioms parašytą kūrinį, sim-

boliškai suburiantį lietuvaites skaites iš visų pasaulio kraštų, kuriuose jos gyvena ir veikia, buvo uždegtos specialioje žvakidėje esančios žvakės.

Namų šeimininkė uždegė prisiminimo žvakutes Amžinybėn išėjusioms būrelio sesėms: Ramunei Lukienei, Nijolei Maskaliūnienei, Onai Siliūnienei (Mamunėlei), Aldonai Markelienei, Halinai Plaušinaitienei ir Laimai Luneckienei, už kiekvieną atskirai sukalbant „Amžinąjį atilsį“.

„Verpsčių“ vadovė Vida Rimienė išdalino ankstyvesnius LSS tarybos nutarimu pagamintus pažymėjimus ir ženklukus sesėms, kurios skau-

tauja jau daugiau kaip 50 metų. Tai ilgai laukta, graži Kalėdinė dovanėlė. Dar prieš susirenkant aplink Kūčių stalą, visos sesės buvo pakviestos pasidalinti savo labiausiai atmintinų Kūčių vakaro prisiminimais.

Ir kokių įdomių, dramatiškų ir graudžių istorijų teko išgirsti! Ypač iš tų, kurios pasidalino savo išgyvenimais karo metu, pasitraukus iš tėvynės. Išardytų šeimų, maisto stygiaus ir visiškos nežinios dėl ateities prisiminimai, net ir daugeliui metų prabėgus, daugumą jaudino ir graudino iki ašarų.

Kūčių stalą palaimino ir malda iš kun. Stasio Ylos maldaknygės paskaitė t. Saulaitis. Ilgai užtruko, kol besidalinant kalėdaičiais apėjome 18-kai padengtą stalą. Neskubant sknavome tradicinių, iš tėvų ir senelių paveldėtų, Kūčių stalui skirtų valgių, dalijomės nepamirštamais prisiminimais tų sesių, kurios negalėjo būti kartu. Pasidalijome su jomis Kalėdų atvirukais.

Kalėdinę sueigą baigėme rate sujungtomis širdimis ir rankomis su tradicine „Ateina naktis“. Iki pasimatymo!

„Verpsčių“ Kalėdinėje sueigoje: I eilėje iš k.: Irena Grigaitienė, Nijolė Martinaitytė-Nelson, Milita Lauraitienė, Genovaitė Treinienė, Daila Liubinskienė, Danutė Korzonienė; II eilėje iš k.: Dalia Povilaitienė, Joana Krutulienė, Aušrelė Sakalaitė, Rita Penčylienė, Marytė Utz, Ritonė Rudaitienė, t. Antanas Saulaitis, SJ, Vida Rimienė, Irena Kerelienė, Daiva Bulicz.

Aldonos Rauchienės nuotr.

Mielieji,

1923 m. sausio 15 d. Klaipėdos kraštas buvo išvaduotas ir vėl prijungtas prie Lietuvos. Klaipėda yra vienintelis Lietuvos uostas. Šia proga jūrų skautai ir jūrų skautės rengia tradicinį minėjimą.

„Nerijos“ tunto jūrų skautės ir „Lituanicos“ tunto jūrų skautai kviečia Jus į tradicinį Klaipėdos dienos minėjimą.

Kada? 2010 m. sausio 16 d., šeštadienį

ir 1:15 v. p. p. susimąstymas

Kur? 1:45 v. p. p. iškilminga sueiga Lietuvių fondo salėje

Malonėkite pranešti apie dalyvavimą sesei Laurai:

Tel.: (630) 971-8629 arba el. paštu: lalials@comcast.net

Filisterių skautų sąjungos Čikagos skyriaus iškilminga sueiga įvyks š. m. vasario 6 d. 4 val. p. p. Pasaulio lietuvių centre, Lemont, apatinėje valgyklos salėje. Dalyvaujame uniformuoti.

Slidinėjimo iškyla

Jūrų skaučių ir skautų vadovai kviečia jūrų jaunes, jaunius, skautus, skaites, jūrų skaites ir skautus, prityrusias skaites ir skautus, gintares, budžius, vyr. skaites ir vyčius

2010 m. sausio 30 d. dalyvauti slidinėjimo iškyloje Wilmot Mt., WI.

Norintys gauti daugiau informacijos prašome skambinti sesei Laimai Bacevičienei: (708) 476-9292 (mobilus) arba rašyti el. paštu: laima8@prodigy.net
Formas ir kainas taip pat rasite tinklalapyje: www.Nerija.org

AR ĮMANOMA NAUJA SAUSIO 13-OJI?

ČESLOVAS IŠKAUSKAS

Sausio 13-oji (į šią datą sutelkiamą visa 1990-ųjų ir 1991-ųjų įtampa Lietuvoje) iki šiol vertinama nevienodai. Daugumai tai diena, teisingiau – naktis, kai ypač brangia kaina apginta vos prieš 10 mėnesių atkurta šalies nepriklausomybė, ir tuo verta didžiulotis. Kiti, ypač jaunimas, miglotai įsivaizduoja, ką reiškia šarvuotųjų ir tankų žlegėjimas naktinio Vilniaus gatvėmis, kai iš jų per megafoną skamba čaižūs vadinamojo „nacionalinio gelbėjimo komiteto“ raginimai nuversti „nacionalistinę Landsbergio valdžią“. Treti gi – ir tai ne paslaptis – iki šiol ilgisi anų laikų, liaupsina sovietinę valdžią už galimybę pigiai nusipirkti bent „šlapiankos“ (taip buvo vadinama pigi virta dešra) ir gyvenimą „bendroje daugianacionalinėje šeimoje“.

Yra ir dar viena grupė piliečių, kuriuos kažkada įvardijau kaip „Jedinstvo-2“. Tai dabar jau nusenę buvę sovietinių gamyklų darbininkai, sunkvežimiais vežti prie Aukščiausiosios Tarybos, radijo ir televizijos rūmų, TV bokšto, kitų įstaigų „daryti tvarką“ ir taip neva atstovauti „platiesiems gyventojų sluoksniams“, o tiksliau – plėsti, grobti, skleisti anarchiją ir sovietinę propagandą. Tiesa, šie „platformininkų“ samdyti smogikai arba sulaukę senatvės arba pasitraukę iš Lietuvos, arba, neapkęsti nepriklausomos Lietuvos išmokę savo atžalas, vis dar tikisi pagalbos iš Rytų... O ar ji ateina?

Sudėtingas klausimas. Kaip sakoma, ir laikai nebe tie, ir mes nebe tie. Praėjo kone 20 metų, ir dabar toks Vladimir Uschopčik, Baltarusijoje gavęs generolo leitenanto laipsnį ir net Aleksandr Lukašenka buvęs paskirtas gynybos viceministru, negalėtų duoti komandos išvaryti tankus prieš beginklius žmones. Parašiau ir suabejojau: o jeigu? Jeigu Minskas pagal kolektyvinės gynybos sutartį su Rusija sugalvotų padėti sąjunginės valstybės partneriams įvykdyti tokią agresiją, kokia užpernai rugpjūtį buvo įvykdyta prieš suvereniją Gruziją? Jeigu, pavyzdžiui, koks kitas generolas sugalvoja, kad reikia apginti svetur gyvenančius baltarusius ar rusus, pramanytų prieš juos represijų dingstimi? Ar tuomet nepatirtume, sakykime, Vilniaus krašto anšliuso?

Gal tai ir utopinės prielaidos, tačiau kai kurie įvykiai leidžia manyti, jog tokie kareivės dėl savo įvykdytų nusikaltimų nė kiek nesigaili, vadinasi, bet kada juos galėtų pakartoti. Simptomatiška buvo pernai įvykusi ir daug vertinimų sukėlusį Baltarusijos vadovo kelionę į Vilnių. Lietuvos prezidentės Dalios Grybauskaitės ir Baltarusijos prezidento A. Lukašenka pokalbyje iškilus klausimui dėl Baltarusijoje gyvenančių įtariamųjų Sausio 13-osios byloje, kaimyninės šalies vadovas V. Uschopčik pavadino „pavyzdingu Baltarusijos piliečiu“. Prezidentas nudavė, kad jis net nieko nežino apie Lietuvos teisėsaugos daugkartinius raginimus Baltarusijos prokuratūrai išduoti įtariamąjį. Tik dabar atėjo Minsko atsakymas, kuriuo atsisakoma vykdyti Lietuvos Respublikos teisinės pagalbos prašymus Sausio 13-osios įvykių byloje, nes tie įvykiai esą vyko Sovietų Sąjungoje. Už A. Lukašenka pečių įaus-

damasis saugiai, dabar į atsargą išėjęs ir vienoje kompanijoje dirbantis generolas V. Uschopčik vėl kartoja seną sovietų propagandos kozirį: „Žinau, kad kūnai prie TV bokšto buvo suvežti iš visos Lietuvos.“ Per Sausio 13-osios įvykius žuvo 14 žmonių, daugiau nei 1,000 buvo sužeisti ar sužaloti.

Pernai rugsėjį duodamas interviu laikraščiui „Komsomolskaja pravda“, V. Uschopčik teigė, kad klausimą dėl žuvusiųjų reikia užduoti tuometiniam krašto apsaugos ministrui Audriui Butkevičiui. Jis nepasikuklino pareikšti, esą žmonės šaudęs pats A. Butkevičius, o jis, V. Uschopčik, apie tai turintis visas žinias, tik jam jau įkyrėję kalbėti apie tai. V. Uschopčik tikina, kad tvirtinimai, jog tai jis leido žudyti žmones – melas. Tuomet užsienyje buvęs A. Butkevičius žadėjo šiuos jam metamus kaltinimus pakomentuoti artimiausiu metu, kai sugrįš į Lietuvą, bet atsako V. Uschopčik taip ir neišgirdome.

Žinoma, istorija su šiuo sovietinės kariuomenės veikėju neverta to, kad dar kartą jį prisimintume. Tegu ši nusikaltėlių ir toliau iš šiltos vietelės krapšto teisėsaugininkai ir tegu išsipildo D. Grybauskaitės žodžiai, kad „jo išdavimas gali būti išspręstas tik politiniu lygmeniu“. Bet jokių derybų tuo „politiniu lygmeniu“ nevyksta. Kitaip sakant, kaimyninėje valstybėje šiuo klausimu tebetvyro slogi atmosfera. Jeigu jos vadovai taip gina nusikaltėlius, tai ar jie netoleruoja panašių nusikaltimų ir ateityje?

Šlubuoja ir Rusijos vadovų istorinė atmintis. Jie ne kartą pareiškė, kad nereikia kelti nei okupacijos žalos atlyginimo, nei pačios sovietinės okupacijos klausimų. Kaip pranešė „RIA Novosti“, Maskvą suerzino Lietuvos Seimo ketinimai oficialiai kreiptis į Rusiją, reikalaujant kompensacinių išmokų 1991-ųjų pradžios įvykių Vilniuje aukoms ir nukentėjusiems. Radijo stotis „Echo Moskvy“ cituoja Seimo narį Saulių Pečiulioną, kuris manęs, kad šis klausimas neturi senaties termino ir kad dokumento projekte numatyta jį išspręsti iki kitų metų sausio. Dūmos tarptautinių reikalų komiteto pirmininko pavaduotojas Leonid Slucki pokalbyje radijui atkirtęs, kad tai politinės spekuliacijos, kurios neturi atsiliepti valstybių santykiams, ir kad Rusija nesutiks atsakyti už 1991-ųjų įvykius Vilniuje, nes tai vyko Sovietų Sąjungoje.

Gyvas tų dienų liudininkas ir nebylus įvykių architektas 79-erių greit sulauksiantis Michail Gorbachiov nei tuomet, nei dabar nesigaili, ką padaręs. 1990-ųjų sausį lankydamasis Vilniuje jis kaltino Lietuvos Respublikos Aukščiausiąją Tarybą siekimu atkurti buržuazinę santvarką, o per traagišką kitų metų Sausio 13-ąją sakosi saldžiai miegojęs ir tarsi sapnavęs draugišką penkiolikos respublikų šeimynėlę, už stalo Kremliuje puotaujantią... Dabar jis giriasi, kad, griaudamas Berlyno sieną, užkirto kelią Trečiajam pasauliniam karui. Praėjusį lapkritį laikraščiui „The Moscow Times“ jis pasakęs: „Berlyno sienos pamoka ta, kad nereikia dar kartą dalinti pasaulio, nes mes turime gyventi Europos name taikiai su visomis jo durimis ir langais.“ Kažin kokį karą „perestroikos“ tėvas įžiebė tomis sausio dienomis?

„Tremtinio“ šauksmas prieš dvidešimt metų

EDMUNDAS SIMANAITIS

1990 m. „Tremtinio“ sausio numerio pirmajame puslapyje stambiais raidėmis parašyti trys žodžiai: „LAISVĖS! LAISVĖS! LAISVĖS!“ Laikraštis vienareikšmiškai pateikė GULAG'o belaisvių ir Sibiro tremtinių apibendrintą požiūrį į vertybių skalę: pirma visa ko – Laisvė. O tai atitiko Tautos valią – jokių referendumų, jokių paistalų kokiame nors Maskvos soviete ar Kremliaus užkaboriuose apie Lietuvos „išėjimo iš Sovietų sąjūzo“ galimybę ir sąlygas. Demokratinė Lietuvos Respublika niekada nebuvo atsisakiusi Nepriklausomybės, o brutali karinė okupacija nevadintina išvadavimu ar savanorišku prisijungimu prie sovietų imperijos. Išvada viena – Lietuvos Respublikos valstybingumas turi būti nedelsiant atkurtas remiantis tarptautine ir nacionaline teise. Maloniai stebina ir jaudina to meto visuomenės veikėjų aiški pilietinė savivoka, ryžtas.

Straipsnio „SOS iš imperijos okeano“ autorė Ona Balčytienė rašė apie Tautos valią ir Vakarų politikų mindžiukavimą: „Šiandien viso pasaulio bangose pirmieji žodžiai – Lietuva, Baltija. Suskridę į Vilnių pulkai žurnalistų savo akimis įsitikina, kas, kaip. Pakartos jie Lietuvos vardą pasauliui dar kartą, pasakys, kad mes labai trokštame laisvės. Bet juk galime suskaidyti imperiją, sudrumsti pasaulio rimtį. Gal geriau neskubėtume. (...) Taip, pasaulis mato ir girdi. (...) Tik nesuvirpa didžiųjų pasaulio vadų širdys. kaip nesuvirpėjo 1956-aisiais dėl Vengrijos, nesuvirpėjo dėl 'Prahos pavasario', nesuvirpėjo dėl Gruzijos.“

„Du didieji žmonijos budeliai – Hitleris ir Stalinas – slapta susitarė pasidalyti nepriklausomas valstybes – Lietuvą, Latviją, Estiją, Lenkiją ir Rumuniją. Agresoriaus įpėdinis ir paveldėtojas (Nikita Chruščiov – E.S.) viešai prieš pasaulį išpažino seniai visiems žinomą savo pirmtako nusikaltimą – laisvų Europos tautų ir valstybių pavergimą. (...) Ne Maskvos lyg išmalda numestas suklypęs ir svyruojantis ekonominis savarankiškumas visagalio centro kontrolėje, ne Hongkongo ar Mongolijos statuso prašymas, o drąsus ir atviras, paremtas tarptautine teise ir visuotinai pripažintomis tautų apsisprendimo laisvėmis reikalavimas laipsniškai atkurti nepriklausomą demokratinę Lietuvos valstybę.“ Tai ištrauka iš Jurgio Okso straipsnio „Kelias į Nepriklausomybę“.

Tame pačiame „Tremtinio“ numeryje skelbiama Raimondo Ylos informacija apie Baltijos šalių pirmąjį tremtinių suvažiavimą. Suvažiavimo dokumentuose skelbiama: „Mes einame Baltijos keliu! Siekiame Baltijos šalių Nepriklausomybės! Tik tiesa gali padėti įveikti melą ir naujas represijas!“

Sąjūdžio Seimo narys, „Tremtinio“ visuomeninis redaktorius Povilas Varanauskas pasisakė apie Aukščiausiosios Tarybos (AT) veiklą, teigdamas, jog Parlamentas sėkmingai dirbs, jeigu kelios grupės apibendrins savo programas. Šiuo metu yra dvi pagrindinės programos: valdančiųjų komunistų ir Sąjūdžio. P. Varanauskas pastebi, jog kai kuriais klausimais jos bendros, pavyzdžiui, liečiančios Lietuvos Nepriklausomybės principą. Tačiau tuo pačiu klausimu jos iš esmės ir skiriasi. Valdantieji komunistai mato Lietuvos nepriklausomybę toli ir migloje, o Sąjūdis – AT kadencijos rėmuose.

Sąjūdžio Kauno rinkimų štabo pirmininkas Aleksandras Ambrazevičius užsimena apie kultūros problemas. Jo nuomone, būtina įstatymiškai panaikinti cenzūrą, ideologinį vadovavimą kultūrai, masinės saviraiškos reglamentavimą. Juk mokykla yra visuomenės atspindys: kokia visuomenė – tokia ir mokykla. A. Ambrazevičius pastebi, jog sena mokymo sistema buvo grindžiama vulgaria politizacija, asmenybių suvienodijimu. Naujos mokyklos uždavinys – kurti, auklėti asmenybę.

Prieš dvidešimt metų keltos problemos neprarado aktualumo ir šiandien. Daug kas keičiasi, bet esmė palieka ta pati – puoselėti ir ginti pilietines ir moralines vertybes.

Tiesą sakant, M. Gorbachiov pats nukentėjo nuo pučistų, tarp kurių žymų vaidmenį suvaidino gynybos ministras Dmitrij Jazov, įsakęs pasiūsti tankus prieš „dainuojančią“ revoliuciją Vilniuje. 1991-ųjų rugpjūtį perversmą rengęs GKČP ir šiandien siekia atsisteisimo, rašė svetainė grani.ru. Kai kurie pučistai jau Anapilyje, tačiau išlikę vadinamieji „XX amžiaus dekabristai“ siekia GKČP išsteisinimo. Jie save net lygina su tais, kurie 1825 m. išėjo į Senato aikštę Sankt Peterburg mieste ir protestavo prieš caro patvaldystę. Žinoma, rašo Rusijos analitikai, svarbaus vaidmens buvę pučistai jau nevaidina, jie tik ragina atkurti SSRS. Bet jie nesijaučia pralaimėję. Štai kodėl, rašė grani.ru, ne toks jau nekaltas Rusijos reabilitacijos komiteto 2006

m. Dūmai pateiktas pasiūlymas „valstybiniu lygiu pripažinti GKČP veiksmus 1991 m. rugpjūtį teisingais, neišvengiamais ir vieninteliais galimais“.

Žinoma, kalbame apie galimą grėsmę, kurią Rytuose vešinėios atsisteisimo jėgos kelia buvusiems sovietiniams kraštams. Sausio 13-oji gal ir nepasikartos „anuo formatu“, bet ne dėl to, kad amžiams susitaikyta su tokia 20 metų senumo įvykių raida. Gal daugiau dėl mūsų tvirtumo ir gyvos istorinės atminties, kurią kai kas siekia aptemdyti.

Ach, tiesa, dar vienas dalykas: mūsų saugumą užtikrina 5-asis NATO įstatų straipsnis...

**www.iskauskas.lt,
Delfi.lt**

T. Šernas – gyvoji Nepriklausomybės kovų auka

RAMUNĖ LAPAS

Į Medininkus būtina atvažiuoti žiemą, kai šalia memorialo sniege lieka išpausti tik tavo vieno pėdsakai, nors šalia gana judri magistralė ir anapus kelio sustoję rusakalbiai sunkvežimių vairuotojai, smagiai dorodami kumpi, nesupranta, ko tu čia taip ilgai užtrukai.

Aurelija Arlauskienė

Kodėl, minint Sausio 13-osios devynioliktąsias metines, nutariau parašyti apie kitos tragedijos – Medininkų žudynių – gyvąją auką ir liudininką Tomą Šerną? Formali priežastis – ta, kad į rankas pateko (tiesa, jau kiek anksčiau išleista) Aurelijos Arlauskienės knyga „Tomas Šernas: vakar buvo rytoj“, pilna nepaprastai įdomių liudijimų, minčių ir dokumentų. Tikiuosi, kad skaitytojas ja taip pat susidomės. Bet galvojant plačiau ir iš esmės, juk tiek 1991 metų sausio 13-osios nakties įvykių, tiek po pusmečio įvykusių Medininkų žudynių aukos sudėtos ant to paties – mūsų valstybės laisvės – aukuro. Žinoma, norėtusi, kad jų nebūtų buvę. Tačiau jos yra (čia nereikėtų užmiršti ir tų pačių metų gegužį Krakūnų pasienio poste nušauto kito pasieniečio Gintaro Žagunio), ir mes neturėtume niekada pamiršti didžiosios jų prasmės – ar šaltą sausį važiuodami pro Medininkų postą, ar karštą vasarą lankydami Vilniuje.

Kaip prie Vilniaus televizijos bokšto bei Radijo ir televizijos komiteto pastato, o vėliau prie Parlamento susirinkę žmonės tomis lemtingomis sausio dienomis negalėjo ten neiti, taip ir pirmuosiuose mūsų munitinės postuose dirbo žmonės, pirmausia galvojantys apie valstybę, ne apie save. Savanoriai, kurių gyslomis turėjo tekėti nemaža dalis patrioto kraujo. T. Šerno atveju – nemažai paveldėto Lietuvos patrioto kraujo. T. Šerno tėvo Tado Šerno senelio dėdė – evangelikų reformatų kunigas Adomas Šernas kartu su broliu teisininku Jokūbu Šernu buvo aktyvūs lietuviybės puoselėtojai; Jokūbas Šernas buvo tarp dvidešimties Lietuvos Tarybos narių, kurie 1918 metų vasario 16 dieną pasirašė Lietuvos Nepriklausomybės aktą.

• • •

T. Šernas pareiškimą Munitinės departamento Kadro skyriaus viršininkui, prašydamas priimti jį į darbą, rašė sausio 15-jąją – iškart po tragedijos Vilniuje. Įdomu, kad tą pačią dieną buvo atkurtas ir pirmasis prieškarinio Lietuvos valstybės apdovanojimas – Vyčio Kryžiaus ordinas, apie kurį tuomet jis, žinoma, mažiausiai galvojo. Taip susiklostė, kad pirmieji 1-ojo laipsnio Vyčio Kryžiaus ordinu atkurtoje Lietuvos valstybėje buvo apdovanoti žuvusieji dėl Lietuvos laisvės Sausio 13-ąją ir Medininkų tragedijos aukos. Visi po mirties, išskyrus T. Šerną.

To meto pasienio ir munitinės postai – statybininkų vagonėliai, neaprupinti jokiais ryšio priemonėmis, pastatyti dykvietėse prie pagrindinių kelių – buvo tik dekoratyvūs nepriklausomos valstybės atributai. Gaila, kad toje dekoracijoje privalėjo būti gyvi, neginkluoti žmonės. Šaltą 1991-ųjų žiemą, po Sausio 13-osios,

„protingi“ žmonės į pasienio vagonėlius nesiveržė. Į munitines ir pasienio tarnybas pateko marga publika – Sąjūdžio savanoriai, tremtinių sūnūs, Parlamento gynėjai, patriotai ir romantiški avantiūristai, kurie sugebėdavo visą parą stypsoti šaltyje, klausytis rusakalbių keiksmų, kvėpuoti mašinų išmetamomis dujomis. Pasienio ir munitinės pareigūnai turėjo būti būtinai neginkluoti, kad pasauliui būtų galima pademonstruoti mūsų siekių civilizuotumą ir taikingumą. OMON (...) laikinai buvo priverstas laikytis krikščioniškame pasaulyje galiojančių etinių, dorovinių normų, nors iki galo šio „baisaus žaidimo“ taisyklių negalėjo ir nenorėjo suprasti. Mušimais, grasinimais ginklu ir patyčiomis jie bandė priversti atsisakyti idėjų. Iš Tomo Šerno užrašų.

Tomas Šernas su dukra Gertrūda.

Naujai įkurti munitinių postai buvo puldinėjami ir deginami nuolat. Gegužės 19-jąją – pirmoji žmogaus auka – nušautas pasienietis Gintaras Žagunis. Egzekucija Medininkuose įvyko liepos 31-osios naktį. Tuo metu Lietuvos munitininkams ir pasieniečiams jau buvo skirta apsauga – kartu su jais budėjo ir ginkluoti specialaus policijos dalinio „Aras“ vyrukai. Bet ką reiškė keli apsaugininkai prieš sunkvežimį ginkluotų galvažudžių? Tą ramią žvaigždėtą vasaros naktį poste buvo likę aštuonios. Lauke – vienas „Aro“ policininkas ir vienas munitininkas, automobilyje – du kelių policininkai. T. Šernas viduje prie stalo pildė dokumentus, trys kolegos ilsėjosi, nes anksti ryte prasidėdavo didelis judėjimas. Kitą dieną turėjo įvykti T. Šerno vestuvės su muzike Rasa Žilyte...

Ką jautė sušaudytas, bet nenušautas žmogus?

Į suguldytus arčiau laukųjų durų iš karto pasipylė duslintuvo slopinami šūviai ir smūgiai į galvas ginklo buožėmis. Aš gulėjau toliau, dešiniu šonu prisipaudęs prie sienos. (...) Man smogė buožė į pakaušį, iššovė į galvą. Keista, bet sąmonę buvau praradęs tik trumpam. (...) Švito.

Miške pradėjo čiulbėti paukščiai. Moters balsas rusiškai suriko: „Vse miortvyje“ („Visi negyvi“), o aš spėjau pagalvoti, kad moterys visada panikuoja. Nemaniau, kad prieš mano akis buvo žudynės, maniau, kad esame tik gerokai aplamdytais šonais, padaužytomis galvomis. Kažkurią akimirką pasidžiaugiau – bus rytoj ką per savo vestuves papasakoti (...). Iš T. Šerno užrašų.

Kaip žinia, vestuvės įvyko ne „rytoj“, o po 23 mėnesių (1993 m. liepos 1 d.), praleistų Lietuvos ir Vokietijos operacinėse bei reabilitacijos skyriuose. Ir R. Žilytės jaunikis buvo ne tas T. Šernas, kuris jai pasipiršo – augalotas, stiprus vyras.

Jis blaiviai žiūri į savo negalią, nes žino, kad žmogus peršauta galva

nininko, negu išlikusio gyvo valstybės sienos sergėtojo parodymais. Dėl to, kad T. Šernas nepasirašė protokolo, sakydamas, jog 99 proc., o ne visu 100 yra įsitikinęs, jog I. Gorban ir jam akistatoje parodytas žmogus yra vienas ir tas pats asmuo.

2003-ųjų vasarą labai aiškiai supratau, kad būti invalidu yra tam tikra našta gyvenime, bet būti Medininkų liudininku – dviguba našta. Nes tampi pavoju liudytoju.

(...) *Prokurorai man parodė asmenį – aš jį atpažinau. Vėliau iš spaudos sužinojau, kad tas vyras, buvęs Rygos omonininkas, grupės „DELTA“, kurį Medininkų žudynių naktį buvo Lietuvoje, narys. Tą omonininką mūsų pasienio posto užpuolimo metu mačiau būdamas aiškos, blaivios sąmonės, bet trumpai.*

(...) *Aš jį atpažinau, (...) tačiau negalėjau pasakyti šimtu procentu, kad tai tas žmogus. Tegul man parodo lygiai tokį patį Rygos omonininką, paklausia: „Gal tas?“ Atsakyčiau: „Nežinau, kuris iš jų.“ Kai tą žmogų atpažinau, pasijutau blogai – ir morališkai, ir psichiškai, ir fiziškai. Nors ir sušaudytas, bet esu gyvas žmogus.*

(...) *Prokurorams neužtenka vieno liudytojo. Be to, dar reikia kitų liudijimų, daiktinių įrodymų. O jei jų nesugebėjo surinkti? Vadinasi, teliko mane pavadinti kvailiu (...). Iš T. Šerno užrašų.*

2003 metais Medininkų žudynių bylos tyrimą perėmęs Generalinės prokuratūros Organizuotų nusikaltimų ir korupcijos tyrimo departamento prokuroras Rolandas Stankevičius teigė: „Bet kokių atveju vieno įrodymo nepakanka. Apie Igorį Gorbanį galiu pasakyti tik tiek, kad ekspertizėmis nustatyta, jog jis Medininkų žudynėse nedalyvavo. Todėl mano iniciatyva buvo kreiptasi į teismą, kad jam būtų panaikintas suėmimas ir pagal ekstradiciją jis būtų išduotas Latvijai. Mūsų surinkti duomenys neprieštarauja Tomo Šerno duotiems parodymams.“ Prokuroras teigė, kad yra žinomi konkretūs asmenys, dalyvavę žudant LR policijos ir munitinės pareigūnus Medininkų poste, ir kad teismo nagrinėjimo metu bus įrodyta, jog Igoris Gorbanis tąkart iš Vilniaus niekur nevažiavo, jis liko OMON bazėje Valakampiuose.

Tik ar sulauksime teismo nagrinėjimo? Prokurorai šią bylą vertina kaip kriminalinę – ne kaip politinę, o jos senaties terminas – 20 metų, t. y. 2011 m. rugpjūčio 31 d. Laiko labai nedaug. Turint omeny mūsų prokuratūros vangumą, sunku patikėti, kad Medininkų žudynių, kaip ir Sausio 13-osios aukų kaltininkai greitai sulauks bausmės. Pats T. Šernas mano, kad „žudynių kaltininkai bus įvardyti maždaug po 30 metų, kai Rusijoje pasikeis politinė karta. Nes Medininkai – politinė, ne kriminalinė byla.“

Šiandien T. Šernas – evangelikų reformatų kunigas. Medininkų žudynių ir Sausio 13-osios aukų vaikai užaugo. Gyvenimas nestovi vietoje. Judėjime savo keliu prasmingai ir pilnaverčiai, tik neleiskime nueiti užmarštin svarbiems faktams. Nepriklausomai nuo – bus paisoma ar ne – senaties terminų.

• • •

Tokia bene pati nemaloniausia „purvo vonia“ jo laukė 2003-ųjų vasarą, kai po akistatos su buvusiu Rygos milicijos ypatingojo būrio OMON milicininku Igor Gorban mūsų valstybės prokurorai buvo labiau linkę tikėti žmogžudystėmis įtariamo omo-

Meno ansamblio „Dainava” jubiliejui – išskirtinis koncertas

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Specialiai „Draugui” iš Lietuvos

Š. m. sausio 23 d. Lemont High School Performing Arts Center (800 Porter St., Lemont) bus surengtas neeilinis Čikagos lietuvių meno ansamblio „Dainava” koncertas, kuriuo ansamblis paminės savo 65-erių metų jubiliejų.

Renginio metu skambės lietuvių kompozitorių Felikso Bajoro, Jono Tamulionio, taip pat klasikų Gio-vanni Pergolesi, George Handel ir kitų kūrinių. Koncerto metu bus atliekami specialiai šiai progai sukurti kūriniai, parašyti chorui ir birbynei. Pirmą kartą nuskambės lietuvių kompozitorės Nijolės Sinkevičiūtės „Švilpynė”, bus galimybė išgirsti ir jaunųjų čikagiškių Kęstučio Daugirdo bei Martyno Matučio kūrybą.

Ansamblio vadovas ir dirigentas Darius Polikaitis itin džiaugiasi, kad jubiliejinio koncerto metu birbyne gros svečias iš Lietuvos, Marijampolėje gyvenantis ir dirbantis talentingas atlikėjas Darius Klišys. Tai bus pirmasis bendras šio įdomaus atlikėjo ir „Dainavos” projektas.

Šiandien plačiau supažindiname su 40-mečiu **Dariumi Klišiu**, jau turėjusiu keletą labai įdomių projektų ir įsimintinų koncertų.

D. Klišys 1992–1994 metais JAV studijavo garso režisūrą, po to grįžo į Lietuvą. Jis yra išleidęs jau devynis muzikos albumus, koncertuoja ir kaip solistas įvairiuose projektuose, ir su ansambliu „Reversio”. Atlikėjas sako, kad, norint palaikyti gerą formą, kasdien tenka groti po 2–3 valandas. Marijampolės muzikos mokykloje groti birbyne jis moko vaikus.

2008 metais D. Klišys tapo pirmuoju Lietuvos atlikėju, kuris koncertavo septynioliktajame elektroakustinės muzikos festivalyje Kubos sostinėje Havanoje. Šio greitai trisdešimtmetį minėsiančio festivalio orga-

nizatoriams jis išsiuntė savo kūrybos įrašus ir sulaukė kvietimo atvykti. Kuboje D. Klišys atliko muzikinę kompoziciją, kurią iliustravo Ramūno Danisevičiaus nuotraukos. Muzikinį kūrinių „Vandens gyvatės” įkvėpė dailininkų Paul Gauguin ir Gustav Klimt kūryba. Festivalio žiūrovai ir dalyviai gyrė marijampoliečio kūrinių, vadino jį labai „baltišku”, atlikėjas sulaukė kvietimų dalyvauti kitų šalių festivaliuose.

Kol kas didžiausias iššūkis talentingo atlikėjo laukė praėjusių metų pavasarį, kai pavyko įveikti tūkstančius varžovų ir su simfoniniu orkestru groti lietuviška birbyne prestižiškiausioje pasaulio koncertų salėje – New York Carnegie Hall. Muzikantas įsitikinęs, jog tai pirmasis kartas istorijoje, kai birbynė skambėjo tokioje salėje ir pirmas – su simfoniniu orkestru.

Marijampoliečio svajonė virto tikrove, kai Lietuvos muzikos akademijoje birbynės klasę baigęs ir magistro laipsnį įgijęs D. Klišys nutarė išbandyti savo jėgas neįprastame projekte.

Pasaulyje gerai žinoma YouTube.com interneto svetainė, įsikūrusi 2005 metais California valstijoje ir turinti milijonus lankytojų, jau keletus metus rengia įvairius projektus. Yra susikūręs ir YouTube simfoninis orkestras, su kuriuo marijampoliečiui ir teko groti New York mieste.

„2008 metų pabaigoje ši interneto svetainė kartu su Londono simfoniniu orkestru pasiūlė unikalią projektą – muzikos atlikėjai iš viso pasaulio galėjo siųsti internetu savo įrašus ir buvo atrenkami vienam koncertui. Pasiunčiau ir aš savo įrašą – birbyne atlikau ‘Adagio’ iš Wolfgang Amadeus Mozart koncerto klarnetui, kuris buvo privalomas, bei dar vieną kūrinių. Išsiunčiau įrašą ir nelabai tikėjau, kad pavyks įveikti atranką”, – pasakojo D. Klišys.

Savo įrašus iš viso pateikė dau-

D. Klišys Carnegie Hall po koncerto.

giau kaip 3 tūkstančiai muzikantų iš 70 pasaulio šalių. Tarptautinė profesionalų komisija, kurioje buvo meno vadovai ir atlikėjai iš Berlyno, Honkongo, Londono, Sydney, San Francisco ir kitų miestų simfoninių orkestrų, iš pradžių atrinko 200 atlikėjų. Už juos buvo pasiūlyta balsuoti YouTube.com svetainės lankytojams, taip atrenkant 90 žmonių orkestrą. Lemiamą žodį tarė YouTube simfoninio orkestro vadovas ir dirigentas, septynių „Grammy” apdovanojimų autorius Michael Tilson Thomas. Lietuviška birbynė iš karto sudomino komisijos narius, kurie ir pasiūlė kvieisti D. Klišį į New York.

„Žinia apie laimėtą konkursą ir galimybę groti Carnegie Hall salėje buvo labai netikėta ir džiaugsminga. Baltijos šalims atstovavau tik aš ir vienas latvis. Iš viso koncerte dalyvavo 30 šalių atlikėjai, kurie iš pradžių tris dienas repetavo, o po to surengė įspūdingą koncertą, kurio metu skambėjo Johannes Brahms, Richard Wagner, Sergej Prokofjev, Piotr Čaikovskij ir kitų kompozitorių kūriniai”, – prisimena lietuvis.

Unikaliam koncertui daugiausia

buvo atrinkti tradiciniai simfoninio orkestro instrumentai ir tik keletas buvo netradicinių. Tarp 26 skirtingų muzikos instrumentų buvo ir marijampoliečio birbynė, ir klasikinė gitara, kuria grojo atlikėjas iš Kanarų salų, ir net žaislinis pianinas, kuriuo skambino japonė.

Darius pasakojo, kad tokio projekto sumanymas buvo pateikti kuo platesnį, apie 1200 metų apimančią muzikos spektrą nuo pat grigališkojo choralo laikų iki šiuolaikinės muzikos. Specialiai šiam projektui vienas garsiausių šių dienų kompozitorių iš Kinijos Tan Dun, laimėjęs „Oskarą” už muziką kino filmui „Sėlinantis tigras, tūnantis drakonas”, sukūrė „Interneto simfoniją Nr. 1. Eroica”.

„Šis konkursas – unikali galimybė atlikėjams atsidurti tokioje prestižinėje salėje ir dalyvauti tokiaame projekte. Koncerte grojau klarneto partijų transkripcijas birbyne, kurias savo instrumentui pritaikiau pats. Projekto rengėjai sakė, jog iki šiol apie autentišką lietuvišką instrumentą – birbynę – nieko nebuvo girdėję. Šiuolaikinė birbynė – jau ne folkloro instrumentas, **Nukelta į 8 psl.**

Laiškai, nuomonės, komentarai

Rašykite mums el. pašto adresais: redakcija@draugas.org arba dalia.cidzikaite@gmail.com

DAR APIE KŪČIAS

Perskaičiusi Stasės Semėnienės aprašymą („Draugas”, 2009 m. gruodžio 31 d.) skubu savo „du skatikus” įmesti į nuomonių kubilą. Klausant įvairių argumentų, bandančių patiesinti bendrines Kūčias, išdėstytas per visą Adventą, prisiminė gerbiama a. a. Vasiulienės pasakymas: „Tie Kūčių rengėjai mums Kūčias prieš laiką surengia, lyg šuniui kaulą numestų ir mumis atsikratytų, kad vėliau, vakarą prieš Kalėdas, patys galėtų turėti tikras Kūčias savo šeimoje.” Na, ar ne teisybė? Ar tie, kurie bendras Kūčias organizuoja, vėliau, gruodžio 24 d. vakare, nesusirenka su savo šeimos nariais prie Kūčių stalo? Tai kiek Kūčių vakarienių reikia valgyti, norint pasisotinti?

Atsimenu, po vestuvių pirmą kartą valgijau Kūčias su vyro gimine Chicago mieste. Ten atvyko ir vienas artimas šeimos bičiulis, kuris lyg pasiguodė, kad nusibodo tos visos silkės ir kiti pasninko valgiai, nes čia bus jam jau ketvirtos Kūčios. Labai nustebusi paklausiau, kelintą valandą pradėjo valgyti? Pasirodo, nuo pat

Advento pradžios. Man tokia praktika yra visiškai nepriimtina. Kaip galima Kūčias valgyti ne Kūčių dieną? Ar užtenka bet kurią dieną padėti ant stalo „vinigreto”, silkų, žuvies, paplotėlį ir pavadinti Kūčiomis? Tai man atrodo kaip gėjų vestuvės. Jie irgi prisiekia ištikimybę, sumaino žiedus, bet ar tai tikros vestuvės? Juk moterystės sakramentas, paties Dievo nustatytas, yra tik tarp vyro ir moters, nepaisant, ką kokia valdžia nustato ir kokius reikalavimus gėjai prastumia.

Aš toli gražu nesu nusistačiusi prieš visuomeninius suėjimus švenčių proga. Gražu, kai susirenka būrys bendraminčių pabendrauti prieš šventes. Linksma, kai per tokį vakarėlį atsilanko Kalėdų senelis. Nuotai kinga, kai būna bendras dainavimas, giedojimas. Bet tai tiksliau reikėtų vadinti šventiniu suėjimu, agape, ar pan., nes Kūčios yra tik gruodžio 24 dieną.

Grażina Kriauciūnienė
Lansing, MI

APIE ŠVIESININKUS – SANTARIEČIUS

Ar nepradėsime naujų ginčų, kurie kepurė didesnė?

Perskaičius gerb. Marijos Remienės laišką, kyla klausimas, ar tik dešinioji katalikų pakraipos visuomenė jungėsi į laisvės kovotojų eiles arba ar kitais būdais siekė laisvės Lietuvai? Nejaugi visa likusi Lietuva ir išeivija ar jos organizacijos, įskaitant Santa-

ra-Šviesą, tik sėdėjo nuošalėje?

Iš tikrųjų išeivijoje visi buvome įsijungę, visi sirgome ir sergame Lietuva. Reikėjo mūsų visų pastangų, minčių ir idėjų sukelti tą bangą išeivijos ınaše atgaunant Lietuvos nepriklausomybę.

Romualdas Veitas
Bostonas, MA

SIMBOLIKA AR TIKROJI DIEVO MEILĖS IŠRAIŠKA ARTIMUI?

Skaitant „Drauge”, „Skautybės kelyje”, išspausdintą Aušros Jasaitytės-Petry straipsnį apie įvykusią skautų sueigą, kurioje buvo uždegta „Betliejaus taikos” žvakė, simboliuojanti brolybę, draugystę ir meilę artimui, ne vienam skaitytojui kils klausimas, ar tai daroma iš širdies – mylint savo artimą kaip patį save?

Ten taip pat rašoma, kad ši žvakės liepsna turinti apimti visas pasaulyje meilingas širdis. Gražūs žodžiai ir didingi norai, bet, pagal Kristaus mokslą, reikia iš naujo atgimti ir pasisavinti šias dorybes. Yra daug taurių asmenų, bet dideliame būryje pasitaiko vadovų, kurie tampa „vilkais”, nuomonėms susikirtus. Jeigu vadovas vadovui liks „vilku”, vado-

vausis turimos galios parodymu ar net neapykanta kitaip mąstančiam, nieko nereikš uždegtoji Betliejaus meilės ir taikos žvakė. Ar šie gražūs žodžiai nepasiliks muilo burbulu, kuris sprogs, o grožis dings?

Skautai, vadovai, dalyvavę Kalėdinėje tuntų sueigoje ir stebėję šios „Betliejaus meilės žvakės” uždegimą, iš sueigos išėjo nešdamiesi pasiryžimą skleisti taiką ir ramybę savosiose apylinkėse. Dainos žodžiai sako: „Didelis pasaulis, pilnas abejonių (...), kad už gėrį stosi, daugeliui netiks” arba „Saulės spinduliuose žėri Dievo žemės žaluma, Dievui, artimui ir gėriui kyla skautų vėliava žalia.”

Antanas Paužolis
Chicago, IL

Vilnius, sausio 12 d. (ELTA) – Vilniaus universiteto (VU) Onkologijos institutas bus dalijamas į Onkologijos ligoninę ir Lietuvos onkologijos institutą, taip atskiriant dabar kartu Onkologijos institute vykdomą mokslinę ir asmens sveikatos priežiūros veiklą. Vyriausybės įsteigto Onkologijos instituto pertvarkymui pritarta Vyriausybės posėdyje. Vyriausybės nutarimu Švietimo ir mokslo ministerijai pavedama suderinti su Sveikatos apsaugos ministerija iki vasario 10 d. pateikti tvirtinti Vyriausybei nutarimo dėl instituto pertvarkymo projektą, nurodant, kad Onkologijos ligoninės steigėjo teisės perduodamos Sveikatos apsaugos ministerijai, o Lietuvos onkologijos instituto – Švietimo ir mokslo ministerijai.

Eltos nuotr.

Vatikane susitiko Australijos ir Amerikos dvasininkai

Kaunas, sausio 12 d. (ELTA) – Praėjusią savaitę Vatikano šv. Mortos svečių namuose vyko Australijos ir Amerikos kunigų ir diakonų susitikimas.

Tai bendras Australijos ir Amerikos kunigų brolių siūlymas Kunigų metų proga kartu melstis, bendrauti ir dalytis mintimis apie jiems išskylančias problemas, bendrą patirtį ir ateities planus bei sumanymus. Susitikime aptarti kai kurie kunigiškos tarnystės tapatybės klausimai, svarbūs liturginiai ir kalbiniai klausimai, susiję su naujo Mišiolio vertimu į anglų kalbą ir lotyniškų apeigų specifika.

Be įvairių kitų pranešėjų, dės tančių Romos bažnytiniuose universitetuose, pranešimą susitikime skaitė popiežiaus liturginių apeigų ceremonmeistris mons. Guido Marini.

Susitikimo dalyviai kasdien aukojo šv. Mišias pagrindinėse Romos vyskupijos šventovėse. Sausio 6 d. jie dalyvavo popiežiaus Benedikto XVI Vatikano bazilikoje aukotose Trijų karalių liturginės iškilmės Mišiose. Australijos ir Amerikos kunigų susitikimo uždarymas vyko sausio 8 d. Šv. Bonaventūros gimtinėje Bagno-reggio, netoli Romos.

Popiežius lankydamasis Bagno-reggio miestelyje rugsėjo 6 d. be kita ko siūlė kunigams Kunigų metų proga semtis įkvėpimo iš šv. Bonaventūros. Popiežius, pripažinęs, jog tikrai nelengva aprėpti visą labai platų šv. Bonaventūros filosofinį, teologinį ir mistinį mokymą, kvietė ypač kunigus sekti didžiuoju Bažnyčios mokytoju, kad pagilintų savo žinias apie išmintį, įsišaknijusią Kristuje.

A. Šemetos pasirodymas nuvyė Europos Parlamento socialdemokratams

Briuselis, sausio 12 d. (ELTA) – Lietuvos kandidato į Europos Sąjungos (ES) komisarų Algirdo Šemetos pasirodymas nuvyė Europos Parlamento (EP) socialdemokratams. Jie abejoja kandidato pasirengimu eiti mokesčių, muitų sąjungos, audito ir kovos su sukčiavimu komisaro pareigas.

Europos Komisijos (EK) pirminko Jose Manuel Barroso sprendimu Lietuvos komisarui naujos sudėties ir atnaujintos struktūros EK numatoma atsakomybė už mokesčius, muitų sąjungą, kovą su sukčiavimu ir auditą. Dabar už šiuos klausimus atsakingi du komisarai.

„Antroji pagal dydį Socialdemokratų frakcija EP dar galutinai neapsisprendė, ar pritarti A. Šemetos kandidatūrai“, – sakoma europarlamentaro Justo Vinco Paleckio pranešime.

A. Šemetai nepavyko įtikinti daugelio europarlamentarų nei dėl savo sugebėjimo pertvarkyti ES kovos su korupcija tarnybą, nei dėl ES mokesčių pertvarkos, sakė Socialdemokratų frakcijos atstovas iš Vokietijos Jens Gajer antradienį vykusiuose klausymuose EP Biudžeto kontrolės komitete. Jis taip pat nesugebėjo pateikti aiškos vizijos, kaip kovoti su

valstybėmis – „mokesčių rojais“. Anot šio europarlamentaro, A. Šemeta taip pat neparodė pakankamų komisaro elgesio kodekso žinių.

Pasak Socialdemokratų frakcijos vicepirmininko Hanes Svoboda, A. Šemetos pasirodymas nuvyė ir kelia klausimą dėl jo tinkamumo tapti mokesčių, muitų sąjungos, audito ir kovos su sukčiavimu komisaru.

Europarlamentaras socialdemokratas Justas Vincas Paleckis A. Šemetos pasirodymą taip pat pavadino silpnu.

J. V. Paleckis pridūrė, kad A. Šemeta socialdemokratų nesužavėjo ir prieš keletą mėnesių, kai iš D. Grybauskaitės perėmė biudžeto komisaro portfelį. Tuomet europarlamentaras A. Šemetos paklausė, ar jis ketina perkelti prieštarą vertinamų naktinių mokesčių pertvarką Lietuvoje patirtį į ES lygmenį. Atsakymas buvo formalus – A. Šemeta veikęs pagal tarptautinių finansinių organizacijų patarimus, kurios teigiamai įvertinusios pertvarkų žingsnius.

Galutinį sprendimą dėl Lietuvos kandidato Socialdemokratų grupė priims kitą savaitę Strasbūre vykstančios plenarinės sesijos metu.

Patikimiausia žiniasklaidos priemonė – televizija

Vilnius, sausio 12 d. (BNS) – Patikimiausia žiniasklaidos priemonė daugumai Lietuvos gyventojų yra televizija, toliau rikiuojasi interneto svetainės, nacionaliniai dienraščiai ir radijas.

BNS užsakymu rinkos tyrimų bendrovės RAIT atlikta apklausa parodė, kad televizija labiausiai patitiki 44,1 proc., interneto svetainėmis – 17,4 proc., nacionaliniais dienraščiais – 10,8 proc., radiju – 8,5 proc. žmonių. Dar mažiau – 4 proc. – tyrimo dalyvių teigė pasitikintys regioniniais laikraščiais.

Tuo tarpu 11,6 proc. apklaustųjų sakė, jog nepasitiki nė viena žiniasklaidos priemone.

Tarp tų, kuriems patikimiausia žiniasklaidos priemonė yra televizija, didžiausią pasitikėjimą kelia televizijos kanalas TV3 (40,4 proc.), tarp labiausiai pasitikinčiųjų internetinėmis svetainėmis – delfi.lt (53,2 proc.), tarp nacionalinių dienraščių – „Lietuvos rytas“ (60,5 proc.), tarp radijo stočių – Lietuvos radijas (52,2 proc.), tarp regioninių laikraščių – „Kauno diena“ (27,7 proc.).

Televiziją patikimiausia žiniasklaidos priemone dažniau įvardijo kaimo gyventojai, darbininkai, ūkininkai, namų šeimininkės, internetines svetaines – 15–24 metų žmonės,

asmenys su aukštuoju išsimokslinimu, 1,100 litų ir daugiau pajamų vienam šeimos nariui per mėnesį gaunantys apklaustieji, tarnautojai, moksleiviai, studentai.

Antra ir trečia vietos tarp televizijų atiteko LNK ir LTV – šiais kanalais labiausiai pasitikintys teigė atitinkamai 27 proc. bei 24,2 proc. apklaustųjų, kuriems televizija yra patikimiausia žiniasklaidos priemonė. Kitomis televizijomis patitiki mažiau nei po 4 proc. tyrimo dalyvių.

Po delfi.lt pagal interneto svetainių patikimumą išsirikiavo alfa.lt ir google.com – jas patikimiausiomis įvardijo atitinkamai 10,6 proc. ir 6,4 proc. apklaustųjų, teigusią, kad labiausiai iš žiniasklaidos priemonių patitiki interneto svetainėmis.

Nacionalinių dienraščių, kaip patikimiausios žiniasklaidos priemonės, trejetuke po „Lietuvos ryto“ yra „Respublika“ (14,7 proc.) ir „Vakaro žinios“ (7,4 proc.), tarp regioninių laikraščių – „Klaipėda“ (16,1 proc.) ir „Gimtasis Rokiškis“ (7,3 proc.), tarp radijo stočių – Žinių radijas (12,7 proc.) ir „Pūkas“ (10,8 proc.).

RAIT 2009 m. gruodžio 8–18 d. apklausė 1,004 Lietuvos gyventojus nuo 15 iki 74 metų. Žiniasklaidos priemonės ir jų pavadinimus turėjo įvardyti patys apklausos dalyviai.

„airBaltic“ dažniau skraidys į Paryžių

Vilnius, sausio 12 d. (ELTA) – Latvijos oro bendrovė „airBaltic“ savo skrydžių tvarkaraštį papildys dar vienu tiesioginiu reisų iš Vilniaus – ketinama atnaujinti skrydžius į Londoną. Taip pat didinamas skrydžių skaičius į Paryžių – nuo vasario vidurio į Prancūzijos sostinę „airBaltic“ lėktuvai skraidys keturis kartus per savaitę.

Į Paryžių oro bendrovės lėktuvai dabar skrenda antradieniais, penktadieniais ir sekmadieniais. Naujasis papildomas skrydis, pridedamas nuo vasario 11 dienos, bus vykdomas ketvirtadieniais. Planuojama, kad šis, kaip ir penktadieninis, pritrauks daugiau savaitgalio kelionių mėgėjų.

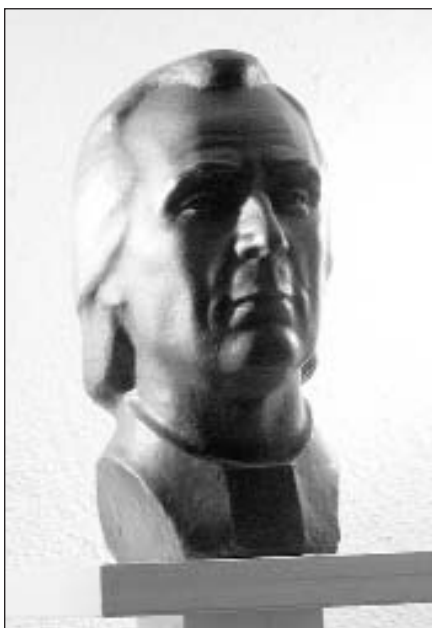
Taip pat oro bendrovė ketina atnaujinti savo tiesioginius skrydžius iš Vilniaus į Londoną. Daugiau informacijos apie skrydžius į Londoną bus paskelbta kitą savaitę, kai jau bus pa-

tvirtinti skrydžių laikai, dažnumas ir skrydžių pradžios data. Tikėtina, kad skrydžiai prasidės nuo vasaros sezono pradžios ir bus vykdomi į vieną iš pagrindinių Londono – Gatwick oro uostą.

„Turime planų grąžinti į Vilnių skrydžius ir atnaujinti savo plėtrą. Taikysimės prie rinkos sąlygų ir sieksime užtikrinti skrydžių pastovumą tiesioginėmis kryptimis. Nors vietinė rinka dar neatsigauna, tačiau matome, kad Londonas yra tarp augančių kryptų. Tai vienas iš šiais metais mūsų atnaujinamų kryptų, kurių planuojame ir daugiau“, – sako „airBaltic“ viceprezidentas ir generalinis direktorius Lietuvoje Tadas Vizgirda.

Nuo 2009 m. gruodžio vidurio „airBaltic“ atnaujino skrydžius į Miuncheną ir Berlyną, 2010 m. sausio 4 d. pradėjo tiesiogiai skraidinti keleivius į Amsterdamą. Šią savaitę atnaujinti skrydžiai į Romą.

Nesterov mieste bus K. Donelaičio gatvė

K. Donelaičio biustas Tolminkiemyje.

Vilnius, sausio 12 d. (BNS) – Rusijos Kaliningrado srities Nesterov miesto gatvė bus pavadinta lietuvių literatūros klasiko Kristijono Donelaičio vardu. Tokį sprendimą priėmė Nesterov rajono deputatų taryba, pranešė Užsienio reikalų ministerija.

Nesterov – nedidelis miestelis Kaliningrado srities ir Lietuvos pasienyje, kuriame gyvena gausi lietuvių bendruomenė.

Baigęs Karaliaučiaus universitetą K. Donelaitis 1740 metais buvo paskirtas mokytoju ir choro vedėju (kantoriumi) į tuometinius Stalupėnus (dabartinis Nesterov), kuriuose išdirbo trejus metus.

1743 metais K. Donelaitis tapo Tolminkiemio (dabartiniai Čistyje Prudy) kunigu, kur parašė poemą „Metai“. K. Donelaitis mirė 1780 m. ir buvo palaidotas Tolminkiemyje.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, BNS žinių agentūrų pranešimais)

ES užsienio politikos vadovė ketina daugiau dėmesio skirti Ukrainai

Deputatas Marek Siwiec atkreipė dėmesį, kad Catherine Ashton į konkrečius klausimus duoda bendrus atsakymus. Reuters/Scanpix nuotr.

Vilnius, sausio 12 d. (BNS) – Paskirtoji Europos Sąjungos (ES) užsienio politikos vadovė britų baronienė Catherine Ashton savo veikloje ypatingą dėmesį žada skirti Ukrainai. „Ketinu aktyviai veikti Ukrainoje“, – pareiškė C. Ashton Europos Parlamente vykstančiuose svarstymuose, per kuriuos bus išklausti visi 26 paskirtieji, tačiau dar nepradėję eiti savo pareigų ES komisarai.

Kalbėdama apie savo planus dėl Ukrainos, C. Ashton atkreipė dėmesį į tokius dalykus, kaip sausio 17 d. rengiami prezidento rinkimai ir energetikos klausimai.

Deputatas Marek Siwiec atkreipė baronienės dėmesį, kad ji į konkrečius klausimus duoda bendrus atsakymus. „Ar yra parengtas planas Ukrainai po prezidento rinkimų, ar turi ES santykių su naujuoju prezidentu planą? Ukraina išgyvena politinę sumaištį, manau, kad tai tenkina daugelį ES. Ar bus baigta sąjungos sutartis? Ar daugiau kalbėsime apie dalykus, kurie svarbūs tik mums?“, – klausė deputatas.

Atsakydama C. Ashton atkreipė

dėmesį į du dalykus, kurie dėl prezidento rinkimų kelia susirūpinimą ES – tai Rusijos ir Ukrainos santykių raida ir Ukrainos ir ES santykiai jau plėtojamose srityse.

„Klausimai, kurie kelia susirūpinimą, ir į kuriuos mes turime atsakyti tuoj pat po rinkimų: pirmas – kokie bus Ukrainos santykiai su Rusija, priklausomai nuo to, kas laimės, ir kaip mes paremsime tas sritis, kuriose jau bendradarbiaujame – teisės, įstatymo pirmenybės, kokią pavyks parengti prekybos susitarimą – mūsų laukia daugybė darbo, taip pat daugybė vilčių, ką Ukraina turi padaryti. Tai nereiškia, kad aš tiksliau nesu-vokiu mūsų aptariamų srities, mūsų veiklos kryptį, tačiau kol kas turime laukti rinkimų pabaigos“, – sakė C. Ashton.

Kalbėdamas apie Ukrainos prezidento rinkimus ji pareiškė: „Mes nežinome – ir tai įdomu, kad mes nežinome, kas laimės. Manau, labai svarbu tai šaliai, kad mes nežinome. Galbūt tai yra veikiančios demokratijos požymis.“

Įsiveržimas į Iraką buvo neteisėtas, nustatė olandų tyrėjai

Vilnius, sausio 12 d. (BNS) – 2003 metų JAV vadovaujamam įsiveržimui į Iraką tarptautinės teisės požiūriu trūko teisėtumo, paskelbė nepriklausoma komisija, atlikusi tyrimą dėl Nyderlandų politinės paramos šioms kariniams veiksams.

„Nebuvo pakankamo teisėtumo“ įsiveržimui, kuriam Nyderlandai suteikė politinę, bet ne karinę paramą, žurnalistams Hagoje sakė komisijos pirmininkas Willibrord Davids, buvęs Nyderlandų Aukščiausiojo Teismo pirmininkas.

Komisija nurodė, kad olandų kariai nedalyvavo įsiveržime į Iraką, tačiau sakė, jog vyriausybė suteikė pirmenybę politiniams, o ne teisiniams vertinimams, paremdama tuometinio JAV prezidento George W. Bush sprendimą pulti šią šalį.

551-o puslapio ataskaitoje teigiama, kad Jungtinių Tautų dešimtojo dešimtmečio rezoliucijos, priimtose dar prieš 2003 m. kilusio karo pradžią, „nesuteikė mandato“ JAV ir Didžiajai Britanijai įsiveržti į Saddam

Husein valdomą Iraką.

Komisijos išvada, kad įsiveržimas į Iraką neturėjo teisinio pagrindo, gali turėti skaudžių pasekmių ministro pirmininko Jan Peter Balkenende vyriausybei. Tačiau svarbu, jog buvo paneigti seniai sklindę gandai, kad olandų kariškiai dalyvavo įsiveržime.

Ilgai lauktoje ataskaitoje šalies vyriausybė iš esmės kaltinama išpūsti kaltinimus, esą Irakas turi masinio naikinimo ginklų. Ataskaitoje pažymima, kad Nyderlandų žvalgybos tarnybų vertinimai buvo „kur kas atsargesni“ nei vyriausybės, kai vyko svarstymai parlamente.

J. P. Balkenende komisijos ataskaitos kol kas nekomentavo, pareiškęs, jog nori nuodugniai išnagrinėti dokumentą ir jame pateiktas tyrimo išvadas.

Nyderlandai 2003 m. liepą nu-siuntė apie 1,100 karių dalyvauti Irako stabilizavimo pajėgų misijoje, kuriai mandata suteikė Jungtinės Tautos. Jie pasitraukė iš Irako 2005 m.

EUROPA

MINSKAS

Baltarusijos prezidentas Aleksandr Lukašenka paragino spartinti pastangas rengiant įstatymo projektą dėl naujos nacionalinio saugumo programos, nurodydamas visuotinius politinius ir ekonominius iššūkius. Nors, A. Lukašenka teigimu, daug pastangų gynybos ir saugumo srityje derinama su Rusija, įskaitant karines pratybas „Zapad 2009“, kurios vyko rugsėjį, tačiau to nepakanka.

HAGA

Olandė Miep Gies, padėjusi Antrojo pasaulinio karo metais slėptis nuo nacistų žydaitei Anne Frank ir jos šeimai bei išsaugojusi jos dienoraštį, mirė Nyderlanduose dėl kaklo traumos, būdama 100 metų. M. Gies ir kiti 6 žmonės ilgą laiką slėpė Frank šeimą slėptuvėje Amsterdame ir aprūpindavo ją maistu. M. Gies buvo paskutinė likusi gyva ir labiausiai pagarsėjusi tos grupės narė. Anne dienoraštis, kurį ji rašė toje slėptuvėje nuo 1942 iki 1944 m., yra vienas žinomiausių Holokausto liudijimų.

LONDONAS

Didžiosios Britanijos vidaus reikalų ministras Alan Johnson pranešė, kad ketvirtadienį bus uždraustos kelios šalyje veikiančios ir tarpusavyje susijusios radikalių musulmonų organizacijos. Priėmus naujuosius įstatus, bus uždrausta islamistinė organizacija „Islam4UK“, kuri planavo protesto akcijas Wootton Bassett mieste. Šioje į rytus nuo Londono esančioje vietovėje yra gedulingai sutinkami į šalį sugrąžinti Afganistane žuvusių britų karių palaikai.

ARTIMIEJI RYTAI

TEHERANAS

Irano URM pareiškė, jog dėl Teherane antradienį įvykdyto sprogdinimo, nusinešusio branduolinės fizikos specialisto Massoud Ali Mohammadi gyvybę, kalti „samdiniai“, kuriems mokėjo Jungtinės Valstijos ir Izraelis. Mokslininko nužudymas

JAV

WASHINGTON, DC

Jungtinių Valstijų prezidento Barack Obama administracija nusprendė padėti šalies atominėi pramonei pastatyti pirmą per daugelį metų atominę elektrinę. Apie tai, kur ir kada gali būti pastatyti nauja jėgainė, kol kas neskelbiama. Investicijų į atominę energetiką tikslas yra turėti kelis JAV energijos šaltinius. Šiuo metu maždaug 20 proc. Jungtinėse Valstijose suvartojamos elektros energijos pagamina 104 atominiai reaktoriai.

* * *

Jungtinių Valstijų federalinis atsargų bankas praėjusiais metais uždirbo rekordinį pelną – 45 mlrd. JAV dolerių. Tai yra geriausias rezultatas nuo 2007 m., kuomet pelnas sudarė 34,6 mlrd. JAV dolerių, rašo „The Washington Post“. Įdomu, kad JAV centrinio banko pelnas yra didesnis nei numatomos trijų stambiausių Jungtinių Valstijų bankų – „Bank of America“, „Goldman Sachs“ ir „JP Morgan“ – pajamos kartu su-dėjus.

NEW YORK

Buvusi kandidatė į JAV viceprezidento pareigas ir buvusi Alaska valstijos gubernatorė Sarah Palin prisijungė prie „Fox News“ televizijos naujienų tarnybos komandos. „FoxNews.com“ tinklalapyje skelbiama, kad S. Palin teiks politinius komentarus ir nagrinės politinius įvykius.

SAN FRANCISCO

California valstijos federalinis teismas pradėjo nagrinėti svarbią bylą dėl tos pačios lyties asmenų santuokų, kurios advokatai argumentuoja, kad tokių santuokų uždraudimas pažeidžia JAV konstituciją. Byloje, kuri ilgainiui gali pasiekti JAV Aukščiausiąjį Teismą, gėjų teisių aktyvistai siekia, kad būtų atšauktas tos pačios lyties santuokų draudimas, kurį California valstijos rinkėjai priėmė referendume, surengtame per 2008 m. vykusius rinkimus.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight
 Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Air Freight
 Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Auto Export
 Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Small Packages
 Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

Trucking
 Krovinių pervažimas visoje Amerikoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Gimtajai kalbai pašvęstas gyvenimas

DR. ALDONA KAČERAUSKIENĖ

Sausio 4-ąją akademikui, profesorui Zigmui Zinkevičiui sukako 85 metai. Jubiliejaus iškilmės įvyko sausio 7-ąją Lietuvos mokslų akademijoje: bibliotekoje atidaryta akademiko darbų paroda, Didžiojoje salėje jubilias papasakojo apie savo paskutiniųjų penkerių metų darbus, kurie gausa apstulbino ne vieną renginio dalyvį. Specialiai įrengtoje vietoje puikavosi aštuonios solidžios knygos (apie kiekvieną jų buvo tartas žodis), kai kurie leidiniai pasirodys už mėnesio kito; daugybė ateities sumanymų jau pradedami įgyvendinti.

Zigmantas Zinkevičius.

„Lietuvių kalbos kilmė“ glaudžiai susijusi su kilme kalbos, kurios istorijai apžvelgti akademikas parašė net 6 tomus. Sužinojome, jog ne visos tautos turi glaudų ryšį su kalba, jog lietuvių tauta savo kalbos nekeitė, vyko nuolatinė kalbėjimo tąsa.

„Mažosios Lietuvos indėlis į lietuvių kalbą“ gimė besidarbuojant prie „Mažosios Lietuvos enciklopedijos“ (akad. Z. Zinkevičius šio keturių tomų veikalo atsakingasis redaktorius).

„Lietuvių tarmių kilmė“ – tai išsamiai ištirto senojo indoeuropietiško paveldo pateikimas.

„Lietuvos vardas: kilmė ir formų daryba“ – kruopščiai ištyrus žodžio „Lietuva“ šaknį, prieita išvados, jog jis siejasi su vandenvardžiais. Priesaga yra rodo daiktų sankaupą.

„Lietuvių asmenvardžiai“ – 2009 m. išleistas 830 puslapių didelio formato veikalas yra viso gyvenimo akad. Z. Zinkevičiaus darbas. Po mėnesio ar kito pasirodys „Krikščionių vardyno kelionė į Lietuvą“, kurioje sudėta tai, kas nepateko į „Lietuvių asmenvardžius“. Ir taip toliau.

„Dažnam tai būtų viso gyvenimo darbai, o čia padaryta per penkerius metus“ – stebėjosi kolegos mokslininkai. Jubilias suskubo šią paslaptį atskleisti. „Ypatingą padėką tariau savo artimiesiems, kurie sudarė tinkamą aplinką mano moksliniam darbui. Žmona Regina – rūpestingiausia moteris pasaulyje; sūnus Vytautas be galo paslaugus, jis kompiuteriu yra surinkęs ne vieną mano straipsnį; duktė Laimutė perrašė „Lietuvių asmenvardžius“, sudarė kartoteką, parodė daug sumanumo; anūkas Mindaugas eina mano pėdomis, jis yra kalbos istorikas baltistas. Jei ne jie, gal ir pusės knygų nebūčiau išleides“, – sakė jubilias.

Akademiko Z. Zinkevičiaus darbai pripažinti užsienyje ir tėvynėje. Jis – Švedijos karališkosios humanitarinių mokslų akademijos narys (1982 m.), Norvegijos mokslų akademijos narys (1991 m.), Latvijos moks-

lų akademijos užsienio narys (1995 m.), Latvijos universiteto garbės daktaras (1991 m.). 1968 metais už darbą „Lietuvių dialektologija“ pelnyta valstybinė premija; 1994 m. paskirta tarptautinė Herderio premija; 1995 m. Lietuvos mokslų akademijos K. Būgos premija; 2004 m. Petro Būtėno premija; 2007 m. – Mokslo pažangos premija už kalbotyros metodų pritaikymą Lietuvos ir lietuvių kalbos istorijos pažinimui ir tautinio orumo stiprinimui. Akademikas apdovanotas ir Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino ordinu. Teko eiti atsakingas pareigas: Vilniaus universiteto Istorijos ir filologijos fakulteto prodekani, Lietuvių kalbos katedros vedėjas, Lietuvių kalbos instituto direktoriaus, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro.

Jubiliatą sveikino Telšių vyskupas Jonas Boruta, europarlamentaras prof. Vytautas Landsbergis, Vilniaus apskrities viršininkas Jonas Vasiliauskas, mokslininkai, buvę bendradarbiai, svečiai iš Panevėžio, Šilutės, Šalčininkų... Buvo pasakyta daug gražių žodžių, taiklių epitetų: žymiausias XX ir XXI amžių kalbininkas, kalbos riteris, kalbos gražintojas, mūsų ministras, kurio dėka tūkstančiai Pietryčių Lietuvos vaikų prabilo gimtąja kalba, nelinkstantis Lietuvos laukų ažuolas...

Sveikintojų gėlės gulė ant Reginos Zinkevičienės rankų. Autobiografinėje knygoje „Prie lituanistikos židinio“ akad. Z. Zinkevičius rašo: „1953 m. vedžiau Reginą Lisaitę (savo studentę lituanistę, vėliau ilgai mokytojavusią Respublikinėje neakivaizdinėje vidurinėje mokykloje – A. K). Santuoka įregistruota balandžio 26 d. Tą pačią dieną slapta susituokėme Šv. Mikalojaus bažnyčioje.“ Po 50-ies metų, 2003-ųjų birželį, Regina ir Zigmantas Zinkevičiai šventė auksinių sutuoktinių jubiliejų. Tik jau ne slapčiai. Vilniaus Arkikatedros bazilikos Šv. Kazimiero koplyčioje per šv. Mišias kunigas jiems suteikė specialų palaiminimą – padėką Dievui už laimingai praėjusį tokį ilgą bendro gyvenimo laiką. Karališkoji koplyčia buvo pilnutėlė žmonių.

Sveikintojai pabrėžė akad. Z. Zinkevičiaus asmenybės žavesį, kurį jautė ir tebejaučia visi šalia esantys: bendradarbiai, aspirantai (dabar doktorantai), studentai.

Man teko laimėti 1957–1962 m. Vilniaus universitete studijuti lietuvių kalbą ir literatūrą, būti dėstytoju Z. Zinkevičiaus studente. Dėstė jis mums tarmių mokslą, istorinę gramatiką ir kitas literatūras sunkiai įkandamas disciplinas. Tačiau niekada negąsdindavo, dalyką visada išaiškindavo su humoru, vis pašmaikštau-damas, per egzaminus negailėjo pažymio, nuo kurio priklausė stipendija – daug kam vienintelis pragyvenimo šaltinis. Studentai, apsisprendę žūt-būt nestoti į komjaunimą, persekiojami už „religinius prietarus“, užsitraukę fakulteto komjaunimo komiteto ir partinio biuro nemalonę, grasinami būti pašalinti iš universiteto (ne vienas buvo pašalintas), iš karto pajuto savą žmogų, tvirtą asmenybę, padėjusią išsilaikyti svetimijoje, ne-draugiškoje aplinkoje. Pasakodamas apie kalbininką Kazimierą Jaunių (1848–1908), mūsų dėstytojas su pagarba pridėdavo: „kunigas“ arba „Jaunius buvo kunigas“.

Carnegie Hall salė koncerto metu. Nuotraukos iš **D. Klišio** asmeninio albumo.

Meno ansamblio „Dainava“ jubiliejui...

Atkelta iš 5 psl. o apie 1950-uosius metus ištobulinta Prano Servos, įgijusi platų diapazoną ir leidžianti atlikti įvairius kūrinius”, – pasakojo atlikėjas.

New York Darių sužavėjo ir garsių atlikėjų, muzikantų bei meno vadovų nuoširdumas, paprastumas ir puikios sąlygos, kurias projekto rengėjai sudarė visiems atlikėjams – jiems buvo apmokėtas ir kelionė, ir gyvenimas brangiame viešbutyje, kur kambarys nakčiai kainuoja 600–800 JAV dol. Marijampolietis keliavo kartu su žmona Neringa, kuri stebėjo koncertą ir buvo sužavėta viskuo, ką patyrė per tas kelias dienas.

Carnegie Hall – pirmoji klasikinės muzikos salė JAV, atidaryta dar 1891 metais. Puikia akustika garsėjančioje salėje per metus surengiama apie 250 pasirodymų. Didžiojoje salėje, kurioje ir buvo surengtas minėtas koncertas, yra 2,804 vietos, kurios visos buvo užimtos. Be to, pastate yra dar dvi mažesnės – 268 ir 599 vietų salės. Groti Carnegie Hall – kiekvieno atlikėjo svajonė.

Koncerto įrašui atsiradus YouTube.com svetainėje, per pirmąsias savaites jį pažiūrėjo apie 14 mln. lankytojų iš beveik 200 pasaulio šalių. Marijampolietis įsitikinęs, kad tokie projektai padeda įveikti kultūrinį atskirtumą, leidžia su savo muzikine kultūra įsiliesti į pasaulį.

Laisvo laiko New York buvo ne daug – reikėjo ruoštis pasirodymui. Koncerto vakarą prie Carnegie Hall Septintojoje Ave. būriavosi minios žmonių – visiems buvo smalsu pama-

tyti, kaip šis projektas atrodys scenoje. Pasak marijampolietiečio, daugybė įžymybių, muzikantų, žurnalistų laukė kažko ypatingo ir nebuvo nuvilti – skambėjo nepakartojama muzika, o koncertui pasibaigus beveik 3,000 salėje buvusių žiūrovų pašoko ant kojų ir surengė ketvirtį valandos trukusius plojimus.

„Išpūdžiai iš to vakaro tikrai nepakartojami, ir juos nelengva perduoti žodžiais. Nebuvo jokių neigiamų emocijų, tik didelis džiaugsmas būti dalele to, kas vyko. Ryškiausios pasaulio muzikos žvaigždės, pasirodžiusios Carnegie Hall tą vakarą, tiesiog atėmė žadą savo profesionalumu ir atliekamomis partijomis”, – patirtu išgyvenimu dalijosi D. Klišys.

Tačiau bene patį didžiausią išpūdį lietuviui paliko YouTube simfoninio orkestro vadovo ir dirigento M. T. Thomas asmenybė. Tai, kaip šis genialus žmogus dirba su kolektyvu, kaip bendrauja, jo humoro jausmas negali nežavėti. „Prieš pasirodymą netikėtai buvau pakviestas susitikti su juo. Jaudinausi, neįsivaizdavau, ką išgirsiu, kodėl jį sudominau, o dirigentas ir orkestro meno vadovas tiesiog norėjo asmeniškai man pasakyti, jog jam didelį išpūdį paliko mano birbyne atliktas W. A. Mozart ‘Adagio’, nors ir prisipažino, kad iki tol apie birbynę niekada nebuvo girdėjęs. Man, kaip atlikėjui, tai vienas didžiausių įvertinimų, ir jau vien dėl tokių žodžių vertėjo praskristi Atlantą,” – įsitikinęs marijampolietis, kuris jau netrukus vėl atvyks į Ameriką ir koncertuos Lemont.

Autobiografinėje Z. Zinkevičiaus knygoje yra ir tokia pastraipa: „buvo persekiojama religija, išniekintos bažnyčios. Maždaug nuo 1953 m. Universiteto dėstytojai nebegalėjo eiti į bažnyčią, dalyvauti apeigose ar atlikti išpažintį, priimti komuniją. Beatodairiška ateizacija labai sužalavo tautos sielą. Plito nesąžiningumas, girtavimas ir paleistuvystė. Tauta išlėto slinko išsigimimo link.“

Privalome tikėti tuo, kas rašoma. Z. Zinkevičius nestojo nei į komjaunimą, nei į komunistų partiją. Būdamas ideologiškai nepriklausomas sugebėjo blaiviai ir objektyviai žvelgti į

aplinką, stebėti, kas visą sovietmetį dėjosi Vilniaus universitete ir Lietuvoje. „Išaugome tik labai atkakliai dirbdami. Be darbo šiandien neturėtume lietuvių kalbotyros, Vilnius negarsėtų kaip pasaulinis baltistikos centras”, – teigia akademikas.

Ačiū, Profesoriau, kad buvote, kad esate. Vien žinojimas, kad jūs gyvenate ir kuriate, mums teikia jėgų tiesiai eiti per gyvenimą, būti ištikimais Dievui ir tėvynei. Ačiū, kad savo darbais garsinate Lietuvą pasaulyje. Ilgiausių metų ir Dievo palaimos Jums ir Jūsų mylimiesiems!

LIETUVOS KARIO ATSIMINIMAI

Leonas Čerškus

Nr. 148

10. Šachta

Aš privilegijuoto darbo negavau. Mane, kaip ir daugumą, iškart paskyrė kasti akmens anglį. Darbas šachtoje buvo labai sunkus ir varginantis. Atvykus į kasyklos zoną, mus elektriniu keltuvu atskiromis grupėmis nuleisdavo į šachtą, kuri turėjo keletą lygių su daugybe „štrekų“.

Kai atvykome, Ugoļj Elgene buvo 10–12 naujų veikiančių šachtų. O kiek senų – nežinau. Pirmieji vertikalūs tuneliai (apie 50–100 metrų) buvo kasami iki pirmojo anglies klando. Po to prasidėdavo anglies gręžimas ir sprogdinimas, kurį atlikdavo civiliai darbininkai. Vėliau anglį kasdavo horizontaliai, padarant platų tunelį. Šioje amžino įšalo Kolymos žemėje pirmuose horizontuose nereikėjo medinių atramų, kad šachta neįgriūtų. Tai buvo daroma tik penkta-me horizonte ir giliau.

Iškasus vertikalų šulinį iki pirmojo anglies klando „horizonto“, tuo pačiu metu už 200 metrų buvo kasamas antras, o vėliau ir trečias vertikalus šulinys. Virš pirmojo šulinio buvo įrengiamas pakėlimo mechanizmas liftui, kuriuo pakeldavo ir anglį, ir kalnakasius nuleisdavo. Antrame šulinyje įstatydavo galingą ventiliatorių. Na, o trečiasis buvo skirtas avariniam pasikėlimui. Jame įrengdavo stačias medines kopėčias.

Aukštai, iškasti giliai po žeme vadinosi „horizontais“. O juose esantys magistraliniai tuneliai – „štrekais“. „Štrekuose“ buvo nutiesti bėgiai, kuriais važinėjo vagonėliai su anglimi. Karo metu iš Amerikos buvo atgabenta galinga anglių gręžimo mašina – 12 grąžtų kombainas, varomas elektros varikliais. Specialiai jam buvo nutiestos dvi eilės bėgių. Pradžioje kombainą prižiūrėjo amerikiečių inžinieriai. Karui pasibaigus, kai po pusės metų amerikonai išvyko, rusų „prižiūrimas“ kombainas greit sugedo. Nesugebėję sutaisyti, rusai paliko jį rūdyti po žeme. Kombainui pakeisti iš „išvaduotos“ Europos jie atsivežė daug naujos ir pigios darbo jėgos – politinius kalinius. Ir amerikiečių dovanota elektrinė vėl turėjo užtektingai akmens anglies. O Brolių kapai – kaulų.

11. „Lebiodka“

Pradžioje po žeme man teko dirbti prie elektra varomo „vinčo“ (rusiškai – „lebiodka“), kuriuo iš „diagonalės“ – nuožulnaus tunelio – į „magistralės“ štreką lynu traukdavau vagonėlius su anglimi, bei nuleisdavau tuščius žemyn. Kai, per nelygias bėgių sandūras tempiamas vagonėlis išvirsdavo, aš, sustabdęs „lebiodką“, turėjau leisti žemyn ir su dviem pakrovėjais vėl pastatyti jį ant bėgių. Paprastai pakelti anglimi prikrauto vagonėlio buvo neįmanoma net trims vyrams. Todėl turėjome jį pirma visą iškrauti, pastatyti ant bėgių, po to iš naujo pakrauti. Taip pamainoje pasitaikydavo po 2–3 kartus.

Vieną dieną, neištvėręs tokio nereikalingo darbo ir gaisaties, atsargiai kreipiausi į gruzinų tautybės „brigadyrių“ (kriminalinį), kad šis duotų komandą nors kiek sutvarkyti požeminius bėgius. Brigadininką mano pasiūlymas įsiutino:

– A job tvaju matj, zakonu bliatj! Davaj, bliatj, idi i zanimajsia svojim delom!

Jis tik numojo ranka, sakydamas, kad geležinkelio remontininkų brigada ir taip apkrauta darbais, kad nespėja magistralinių bėgių taisyti. Aš puikiai žinojau, kad tą lengvesnį, privilegijuotą darbą tada daugiausia „dirbo“, o tiksliau, privalejo dirbti, jo kastos atstovai.

Vakare po visų procedūrų, dar prieš užrakinant barakus nakčiai, kasdien būdavo paskutinis patikrinimas – kalinių skaičiavimas. Tam tikslui brigada būdavo viduje išrikiuojama priešais gultus, o brigadininkas paskelbdavo darbo dienos rezultatus ir paskirstydavo darbus rytdienai. Taip buvo ir šį vakarą. Tik dabar, stovėdamas pirmoje rikiuotės eilėje ir klausydamasis dienos suvestinės, pajutau, kad „brigadyrius“, pabrėžtinai neigiamai įvertindamas praėjusios pamainos „Socialistinio darbo“ rezultatus, atvirai nukreipia visą dėmesį į mane. Keldamas balsą ir vis artėdamas, jis tiesiai įvardijo mane kaip didžiausią „Socialistinio darbo“ planų žlugdytoją. Maža to, jis, priėjęs arčiau, staiga sustaugė „Sabotažnik!“ ir visų akivaizdoje netikėtai trenkė man kumščiu į veidą.

Mane ištiko šokas. Tuo metu dar nebuvau taip išsekęs fiziškai, tad nenugriuvau. Nieko nelaukęs ir pasitikėdamas savo jėgomis vėliau atsakomąjį, šiek tiek galingesnį smūgį. Gavęs atgal, vagis atsitrenkė į barako sieną. Bet tai buvo tik pradžia. Užvirė „brigadyriaus“ gruziniškas kraujas. Šiurpiai surikęs „Ubjuuu bliaaatj fašyst!“ („Užmušiu fašiste!“), jis staigiai prišoko prie narų ir, nuplėšęs kraštinę lentą, visa jėga užsimojo ją trenkti man per galvą. Ap linkui gretose stovėję vyrai po mano „atsakymo“ pasitraukė į šalis. Nežinia, kuo būtų pasibaigęs mano likimas, jeigu ne vienas drąsus ir garbingas armėnų tautybės kalinys. Gelbėdamas mano makaulę, jis priėmė smūgį pakišdamas savo ranką. Kol traškėdama lūžo armėno ranka, aš suspėjau „pergrupuoti jėgas“. Pamatęs, kad mane užstoja tik vienas senyvo amžiaus žmogus (keli „broliai lietuviai“ sulindo tarp gultų), aš jau buvau bebėgęs į tambūrą. Kaip tik tuo metu, kaip kiekvieną vakarą, į baraką įžengė govada enkavėdistų: karininkas „kūmas“ bei dar keli, juos lydintys prižiūrėtojai. Turbūt pakeičiant jį išgirdo triukšmą ir suprato, kad čia įvyko „ČP“ („Čerezvučajnoje proišestvije“ – nenumatytas įvykis) – atvejis vertas jų dėmesio. Atvykus viršininkams aistros aprimo. Tas seniokas viską paliudijo mano naudai. Tą patį vakarą aš buvau paskirtas į kitą brigadą ir išvestas į kitą baraką. Vėliau tame pačiame lageryje dar turėjau progos susitikti su tuo armėnu ir galėjau jam padėkoti už išgelbėtą gyvybę. Senukas visą mėnesį išgulėjo ligoninėje, o „brigadyrius“, gavęs 10 parų karcerio, buvo pažemintas iki eilinio darbininko.

12. Norma

Pradžioje mūsų, kaip naujokų be kalnakasybos įgūdžių, išdirbis nebuvė prižiūrimas.

Bus daugiau.

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS DANTŲ GYDYTOJA

9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C. DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, MD KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Chirurgai

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
Inkstų, pūslės, prostatos gydymas bei chirurgija
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD ANDREW J. YU, MD

ir partneriai
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, MD AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA

219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, MD, S.C.

VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

**Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500**

Atsidėkodami už kalėdinius atvirukus „Draugo“ leidybai paremti aukojo: 200 dol. Markevičius Albinas, Santa Monica, CA. **150 dol.:** John R. Dainauskas, Woodridge, IL. **Po 100 dol.:** Birute Kasakaitis, Oak Lawn, IL; Algis Mickūnas, Athens, OH; Horace R. Zibas, Cincinnati, OH; Šarūnas C. Užgiris, Highland Park, IL; Patricia A. Kamar, Palos Heights, IL; Victor Lapatinskas, Seattle, WA; Ona Julia Gylys, Lemont, IL; Ramunė J. Secreti, Irvington, NY. **70 dol.** Antanina Vailokaitis, Los Angeles, CA. **60 dol.** Angela K. Lawler, Chicago, IL. **Po 50 dol.:** Stase Gricius, Santa Monica, CA; Dalilė J. Polikaitis, Westlake Vlg, CA; Raymond Rimkus, Oak Brook, IL; Benedict V. Maciuka, Storrs, CT; Marvin Katilius-Boydston, Lemont, IL; Ona Kartanas, Omaha, NE; Stasė Korius, Santa Monica, CA; Roma Murphy, Brownsburg, IN; Birutė V. Kozica, Daytona Beach Shores, FL; Birutė P. Jakštys, Yorkville, IL; Valerija Javas, Western Springs, IL; Algis Strimaitis, Chicago, IL; Julius Sirka, Lemont, IL; Grazina Damijonaitis, Willowbrook, IL; Lydia T. Ringus, Lemont, IL; Marija Kuprys, Riverside, IL; Stasys Tamulionis, Saint Petersburg, FL; Giedre Stankunas, Cos Cob, CT; Laima Jarasunas, Santa Monica, CA; Sophie Dameika, Rockford, IL; Rimas J. Banys, Burr Ridge, IL; Daina Plausinaitis-Smith, Chicago, IL; I. A. Raulinaitis, Glendale, CA; Stase Staponkus, Union Pier, MI; Nemira Sumskis, Chicago, IL; John Kasputis, Jr, Farmington, CT; Rimantas Giedraitis; Aldona Kudirka, La Crescenta, CA; Paulius ir Alma Jankus, Sterling Hts, MI; Janina Marks, Chicago, IL; Ona Garunas, Lemont, IL; Nijole Brazenas-Paronetto, Sparkill, NY; Teklė Bogušas, Boston, MA; M. F. Jablonskis; R. Dabšys, Los Angeles, CA; Adelaida Balbata, Saint Petersburg, FL Veronika Pleskus, St. Pete Beach, FL.
Esame Jums labai dėkingi už paramą.

**REMKIME
DRAUGO FONDA –
RŪPINKIMĖS „DRAUGU“!**

TEL.: 773-585-95000

WWW.DRAUGAS.ORG

IEŠKO DARBO

* **Moteris** ieško darbo prižiūrėti pagyvenusius žmones ar senelius. Diplomuota medicinos seselė, mėgsta gaminti maistą, kalba keturiomis kalbomis, vairuoja, turi automobilį. Tel. 630-415-8314, Ramutė.

PASLAUGOS

STASYS CONSTRUCTION

Stalčiaus darbai, rūšių, vonių ir virtuvių įrengimas; priestatai; keramikos plytelės; „sidings“, „soffits“, „decks“, „gutters“, plokšti ir „shingle“ stogai; cementas, dažymas. Turiu darbo draudimą.
S. Benetis, tel. 630-241-1912

* **Moteris** ieško žmonių slaugymo darbo. Gali pakeisti arba išleisti atostogų. Tel. 312-492-8795.

* **Moteris** ieško darbo su gyvenimu. Dirba su visomis aparatūromis ir su sunkiais ligoniais. Tel. 773-396-9232.

* **Moteris**, gyvenanti Palos Hills, ieško darbo šeštadieniais. Tel. 708-220-3202.

* **Vyras**, turintis ilgametę patirtį, rekomendacijas, vairuojantis automobilį, ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Tel. 773-715-5364.

„Šokis su fleita“. Drobė, akrilas.

Meną kuria žiūrovas ir kūrėjas kartu

LAIMA APANAVIČIENĖ

Prasidėjo 2010-ieji, o su jais ir naujos parodos Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre. Pirmoji šių metų Reginos Nedas abstrakcijų ir taikomosios dailės darbų paroda „Gyvenimo simboliai. Abstrakcijos“ labai moteriška, jauki.

Regina Neda

Regina niekada nesiekė meno mokslų jokioje akademijoje ar meno mokykloje, tačiau, kaip pati sako, visas jos gyvenimas „surištas su menu“. Dar besimokydama vidurinėje mokykloje ji aktyviai dalyvavo dailės parodose, bandė save įvairiose meno šakose. Priklausė ne vienai menininkų grupei, o tai jai suteikė galimybę dalyvauti parodose – tiek rajoninėse, tiek respublikinėse. Jos darbai neliko nepastebėti. 1990 metais puokščių kompozicijų parodoje ji laimi pirmą vietą. 1992 metais jauna menininkė pakviečiama dalyvauti Liaudies pasiekimų parodoje Maskvoje. Jos darbai įvertinti šios parodos medaliai.

Paklausta, kodėl nestudijavo meno, Regina atsakė, kad jai net į galvą neatejo tokia mintis. „Tais laikais reikėjo ‘rimtos’ specialybės, tad ir ėmiau studijuoti biologiją. Tačiau net ir dirbdama dėstytoja technikume su menu nesiskyrčiau, visada save norėjau išreikšti per meną“, – pasakoja menininkė.

Atvykusi į Jungtines Amerikos Valstijas taip pat nesėdėjo rankų sudėjusi. Susidomėjo dar nematytomis ir jai nežinomomis technikomis. Bandė save įvairiose srityse. William Shakespeare rašė: „Mūsų abejonės – tai išdavikai, atimantys iš mūsų tai, ką galėtume laimėti, bet dėl jų mes bijome net pabandyti.“ Regina bandyti nebijojo. Vienas po kito gimė nauji darbai. Padaryta daug taikomojo meno darbų. Tačiau apie tai, kad reikia suruošti parodą, ilgą laiką negalvojo. Kaip ji pati sakė, parodos ilgai neruošė, nes ilgai abejojo, ar jos kūryba patiks žiūrovams. Tačiau paraginta sūnaus – „mama, daryk kažką“ – ryžosi. Sakė, kad po sūnaus žodžių ją apėmęs toks įkvėpimas, kad dirbo neskaičiuodama valandų.

„Mano kūryba – tai piešimas ant drobės. Mėgstu kurti abstraktųjį meną, naudoju įvairias medžiagas. Tikiu, kad abstraktus menas, perkeltas ant drobės, iš tiesų egzistuoja kažkur žemėje, ir mes galime tai atpažinti. Kai kurie žmonės, stovėdami prie abstrakčios tapybos darbo, labai greitai pajaučia ‘kas tai yra’. Kai kuriems, galbūt, pažinimo procesas užtrunka ilgiau. Tačiau tai visai nesvarbu – vaizdus ir simbolius kiekvienas mūsų matome individualiai“, – sako Regina. – Man, kūryba, menas yra pasidalinimas su kitais. Esu įsitikinusi, abu – žiūrovas ir kūrėjas – kuria kartu.“

Kviečiame meno mylėtojus sausio 15 d. atvykti į Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre vykiantį menininkės Reginos Nedas darbų parodos atidarymą. Atidarymo pradžia – 7:30 val. v. Parodoje pamatysite ne tik jos tapytus paveikslus, bet ir patirsite spalvų žaismą, dvasingumą. Jūsų akį patrauks širdžiai mieli taikomojo meno darbai. Gal pasidairius parodoje ir žiūrovui kils mintis, kaip galima pajavairinti savo namų aplinką, padaryti ją nenuobodžią. Pasirodo, tam reikia turėti truputėlį išmonės ir ... nebijoti eksperimentuoti.

Reginos Nedas paroda „Gyvenimo simboliai. Abstrakcijos“ Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636) tęsis iki vasario 14 d. Tie, kurie negali atvykti į parodos atidarymą, gali parodą apžiūrėti kasdien, išskyrus antradienį ir trečiadienį, nuo 12 val. p.p. iki 7 val. v.

Skelbiamas Mokslo premijų konkursas

Vadovaujantis Mokslo premijų skyrimo lietuvių kilmės užsieniečiams mokslininkams bei Lietuvos Respublikos pilietybę turintiems mokslininkams, gyvenantiems užsienyje, nuostatais, (toliau vadinama – nuostatai) patvirtintais Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2006 m. rugsėjo 21 d. įsakymu Nr. ISAK-1853 (Žin. 2006, Nr. 105–4022, 2007, Nr. 115–4715, 2008, Nr. 129–4927) skelbiamas mokslo premijų skyrimo lietuvių kilmės mokslininkams bei Lietuvos Respublikos pilietybę turintiems mokslininkams, gyvenantiems užsienyje, konkursas (toliau vadinama – konkursas).

Kandidatus konkursui gali teikti Pasaulio Lietuvių Bendruomenė ir kitos užsienio šalių Lietuvių Bendruomenės. Jeigu šalyje Lietuvių Bendruomenės nėra paraiškas gali teikti pavieniai mokslininkai.

Konkurse gali dalyvauti mokslo laipsnį ir (ar) pedagoginį vardą turintys Lietuvos Respublikos piliečiai ilgiau nei trejus metus nuolat gyvenantys užsienyje bei lietuvių kilmės asmenys pateikę Krašto Lietuvių Bendruomenės išduotą lietuvių kilmę patvirtinantį pažymėjimą arba kitus Lietuvos Respublikos pilietybės įstatymo (Žin. 2002, Nr. 95–4087, 2006, Nr. 46–1645) 26 straipsnio 4 dalyje nurodytus lietuvių kilmę įrodančius dokumentus.

Konkursas skelbiamas 5 premijoms:

– Premija už pastarojo dešimtmečio pasiekimus mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtos srityse; ir eksperimentinės plėtos srityse; ir eksperimentinės plėtos srityse; ir eksperimentinės plėtos srityse; ir eksperimentinės plėtos srityse;

– Premija už pastarojo dešimtmečio pasiekimus mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtos srityse; ir eksperimentinės plėtos srityse; ir eksperimentinės plėtos srityse; ir eksperimentinės plėtos srityse;

– Premija už viso gyvenimo nuopelnus mokslui ir pasiekimus humanitarinių ir socialinių mokslų srityse;

– Premija už viso gyvenimo nuopelnus mokslui ir pasiekimus fizinių, biomedicinos ir technologinių mokslų srityse;

– Premija už mokslo pasiekimų ir patirties sklaidą.

Premijos dydis – 13,000 Lt.

Konkursui reikia pateikti šiuos dokumentus:

1. Lietuvių Bendruomenės siūlymas arba asmens prašymas (laisva forma) dalyvauti konkurse;

2. Mokslininko CV bei mokslinės veiklos aprašymas (Nepamirškite paminėti kandidato kontaktinės informacijos: elektroninio pašto, adreso; adreso, telefono numerio bei dabartinės darbovietės ir pareigų).

3. Mokslininko bendradarbiavimo su Lietuvos mokslininkais, mokslo ir studijų institucijomis ar verslo atstovais Lietuvoje aprašymas.

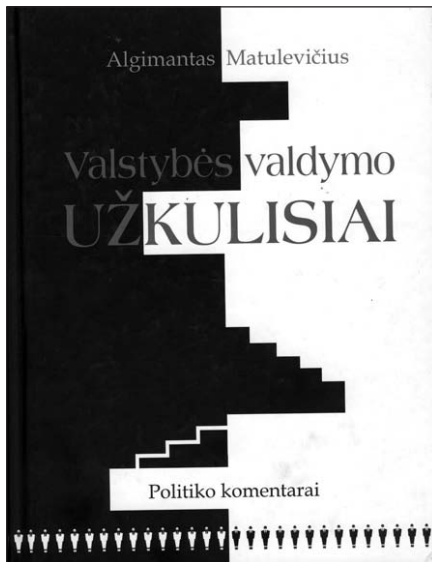
4. Rekomendacijos (neprivalomos).

Dokumentai priimami iki 2010 m. vasario 28 d. el. paštu: ausra.gribauskiene@smm.lt arba faksu +370 5 2190100.

Dėl papildomos informacijos galima kreiptis į Aušrą Gribauskiene, Švietimo ir mokslo ministerijos Mokslo skyriaus vyr. specialistę, el. paštu: ausra.gribauskiene@smm.lt arba telefonu (+370) 5 2190119.

„Draugo“ knygynėlyje

„Valstybės valdymo užkulisiai“

Algimantas Matulevičius „Valstybės valdymo užkulisiai“, „Algarvė“, Vilnius: 2008, 448 psl.

„Lietuviškų knygų lentynoje atsirado dar vienas politinio pobūdžio knyga – buvusio Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto (SNSGK) pirmininko Algimanto Matulevičiaus ‘Valstybės valdymo užkulisiai’. Šiai knygai prognozuojama gražią ateitį. Ir skaitytojų ji bus mėgiama tikrai ne už simbolinę kainą ar patrauklų viršelį. Spėju, kad ši knyga, kurią pats autorius vadina ‘politiko komentarais’ ir skiria ‘visiems Lietuvos

žmonėms’, mūsų išrankiems skaitytojams įsimins pirmiausiai kaip veikalas, kuriame konkrečiai, pasiremiant gausiais faktais, dokumentais ir ekspertų bei analitikų išvadomis, kritikuojami aukščiausios valstybės pareigūnai – prezidentai, premjerai, ministrai, žurnalistai, slaptųjų tarnybų vadovai, istorikai, politologai. Beje, tokios ir turėtų būti politinio pobūdžio knygos. Jeigu vengi, nenori, bijai aiškiai pasakyti, kas, tavo manymu, kenkia šalies interesams, – kam tada iš viso rašyti knygą? Parlamentaro A. Matulevičiaus ‘Valstybės valdymo užkulisiai’ tokių priekaištų bei pastabų tikrai nepateiks’, – rašo Gintaras Visockas pristatydamas šią knygą „XXI amžiuje“.

Ar tikrai taip yra, siūlome mūsų skaitytojams įsitikinti patiems. Knygą galite nusipirkti „Draugo“ knygynėlyje. Knygos kaina – 26 dol. Ją galima įsigyti paštu, pridėdant 10,25 proc. mokesčių, užsisakant IL valstijoje. Persiuntimo daugiau leidinių – už kiekvieną papildomą knygą – 2.5 dol. mokesčiai. Prieš perkant knygą prašome paskambinti administracijai tel. 773-585-9500.

Paruošė **L. A.**

**„Draugo“ knygynėlio adresas: 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629
Tel. pasiteiravimui: 773-585-9500**

Margumynai

Septynmečio berniuko darbai prilygsta Mone kūrybai

Šis berniukas nupiešia po šešis paveikslus per dieną, o jo paskutinė paroda buvo išparduota per 14 minučių, rašo Dailymail.co.uk. Kieron Williamson, atsisėdęs savo namų nedidelėje virtuvėlėje, ima į rankas pasteles iš šalia stovinčios dėžės ir trina į popieriaus lapą. „Ar jau turi idėją paveikslui?“ – klausia jo mama. „Taip, – atsako berniukas. – Žiemos peizažas.“

Kaip ir daugelis menininkų, Kieron nemėgsta daug kalbėti. Jis atrodytų lyg paprastas septynerių metų berniukas, jei ne faktas, kad ši mėnesį antroje jo parodoje gimtajame mieste Holte (Didžioji Britanija) darbai buvo parduoti per 14 minučių. 16 parduotų darbų Kierono sąskaitą papildė 18,200 svarų. Šiuo metu 680 žmonių laukia Kieron paveikslo. Meno mylėtojai atvyksta ir iš Londono, kad galėtų įsigyti jaunojo menininko kūrinių. Vidutiniškai vienas jo darbas kainuoja 900 svarų.

Spaudoje Kieron yra lyginamas su Picasso, kuris savo pirmuosius kūrinius nupiešė aštuonerių. Žmonės dažnai abejoja tokių jaunų vaikų sugebėjimais ir neatmeta galimybes, kad jiems gali padėti jų tėvai. Kieron šeima neigia tokias galimybes. Berniuko tėvas pasakojo, kad rimtas nelaimingas atsitikimas neleido jam daugiau dirbti elektriko darbo ir jis pavertė pomėgį rinkti meno kūrinius savo pagrindiniu užsiėmimu. Nedidelis paveikslų prikimštas butas įkvėpė berniuką pradėti piešti.

Iš pradžių Kieron piešė kaip ir kiekvienas penkiametis, tačiau jo sugebėjimai pradėjo greitai vystytis ir berniukas vis dažniau tėvams užduodavo tokių klausimų, į kuriuos jie negalėjo atsakyti. Apie tai išgirdusi vietinė dailininkė Carol Ann Pennington pasiūlė pasidalyti savo žiniomis. Vėliau jį mokė ir kiti vietiniai dailininkai.

Alfa.lt

Kinijoje 24 mln. vyrų tikriausiai liks vieniši

Daugiau nei 24 mln. vedyboms tinkamo amžiaus Kinijos vyrų 2020 metais tikriausiai nesugebės sukurti šeimų, pranešė Kinijos valstybinė žiniasklaida, remdamasi studija, kurioje nurodoma, jos vienas iš svarbiausių tokią padėtį nulėmusių veiksnių – motinų nenoras susilaukti mergaičių.

Vyriausybės remiamos Kinijos socialinių mokslų akademijos atliktas tyrimas rodo, jog naujagimių lyčių pusiausvyros sutrikimas gali tapti viena iš rimčiausių demografinių problemų 1,3 mlrd. gyventojų turinčioje šalyje, rašo dienraštis „Global Times“.

Tačiau tame darbe taip pat pabrėžiama, kad lyčių pusiausvyros sutrikimo priežastys yra sudėtinės. „Global Times“ citavo tyrėją Wang Guangzhou, kuris sakė, jog dėl sutrikdyto skirtingų lyčių kūdikių

gimstamumo santykio mažiau uždirbantiems vyrams gali būti sunku susirasti žmonas, taip pat gali padidėti sutuoktinių amžiaus skirtumo vidurkis.

Kitas dienraščio cituotas mokslininkas Wang Yueshengas sakė, kad skurdesniuose Kinijos regionuose dauguma vyrų tuoksis sulaukę vyresnio amžiaus arba visą gyvenimą liks vienišiai, o dėl šios priežasties „gali nutrūkti šeimų linijos“.

Pasak tyrėjų, paprastai 100 gimusių mergaičių tenka 103–107 berniukai. Tačiau naujausi turimi (2005 metų) metų duomenys rodo, kad šiuo metu Kinijoje 100 mergaičių tenka 119 berniukų. Mokslininkai nurodė, kad kai kuriuose regionuose 100 gimusių mergaičių tenka net 130 naujagimių berniukų, rašo dienraštis „Mirror Evening“.

BNS

Izraelio magas „užšaldė“ lede 64 valandoms

Praleidęs maždaug toną sveriančiame ledo kube 64 valandas, Izraelio iliuzionistas Hez Dean pagerino pasaulio laimėjimą, pranešė „Reuters“.

Šis laimėjimas buvo užfiksuotas 2000-aisiais, kai amerikietis iliuzionistas David Blaine ledo kube išbuvo 63 valandas ir 42 minutes. H. Dean, norėdamas pagerinti laimėjimą, pasirinko tas pačias taisykles: jokio maisto, vandens, ryšio su išorės pasauliu. Į ledo kubą iliuzionistas buvo įkeltas vilkintis tik džinsus ir marškinėlius.

Alfa.lt

Taivano mokslininkas atrado „braškinį“ krabą

Vienas taivaniečių jūrų biologas paskelbė atradęs naujos rūšies krabą, kurio kiauto spalva panaši į braškės su sėklų taškeliais. Taivano nacionalinio okeanologijos universiteto profesorius Ho Ping-ho sakė, jog naujos rūšies vėžiagyviai buvo atrasti pernai tiriant vieno sudužusio laivo poveikį pietinio Kentingo nacionalinio parko paplūdimių buveinėms.

„Vienas (krabas) buvo negyvas, o kitas – leisgyvis, kai jie buvo rasti Čialošųaus paplūdimyje“, – tyrėjas sakė naujienų agentūrai AFP, turė-

damas omenyje tame nacionaliniame parke esantį vaizdingą pajūrio gyvenvietę.

Abi krabų patelės, iš kurių stambesniosios šarvas buvo 2,5 centimetro skersmens, buvo paimtos į universiteto kolekciją. „Laimei, iš to sudužusio laivo išsiliejo nedaug naftos – kitaip tie du krabai galėjo būti užteršti ir likti mūsų nepastebėti“, – sakė Ho Ping-ho.

Profesorius pridūrė rašantis mokslinį straipsnį apie šią naują rūšį.

BNS

Pranešame draugams ir pažįtamiems, kad 2009 m. gruodžio 9 d., sulaukusi 85 metų, Lietuvoje, Kaune, staiga mirė

A † A
DANUTĖ MARIJA
VIŠNIAUSKAITĖ-
KAŠKELIENĖ

Danutė gimė, augo ir praleido jaunystę mokydamosi Lietuvoje. 1944 m. dėl karo audrų pasitraukė į Vokietiją. Vėliau emigravo į Kanadą. Pagyvenusi Kanadoje, persikėlė gyventi į Kaliforniją, Los Angeles.

Ilgus metus gyvendama Los Angeles, dirbo visuomeninį darbą: buvo Lietuvos radijo pranešėja ir ištiesdavo ranką kur reikėjo pagalbos. Buvo iškili lietuvaite.

2004 m. tėvynės meilės vedama, sugrįžo į Lietuvą praleisti senatvę savo gimtinėje.

Dideliame liūdesyje paliko sesers vaikus Amerikoje ir pusseseres Lietuvoje.

Danutė iškilmingai buvo palaidota Rumbonyse, savo tėvų kapuose, kur visa jos giminė ilsisi.

Nuoširdžiai prašome visų pasimelsti už jos sielą.

Jei kas gali, aukas prašome siųsti jos atminimui pagerbti: Našlaičių ir Senelių namai Rumbonys, Alytaus rajonas, Lithuania, 4580.

Liūdinti šeima

Lietuvoje mylimos

A † A
MAMYTĖS

netekus, gilią užuojautą liūdinčiai klubo ir valdybos narei DANUTEI BAČKIAUSKIENEI reiškia

Beverly Shores Lietuvių klubas

LITHUANIAN MERCY LIFT

Nuoširdžiai dėkoja už aukas, kurios buvo paskirtos Lietuvos moterų krūties vėžio ankstyvai diagnostikai. Prašome padėti Lietuvos moterims. Aukojo:

- \$685 – Revive Spa, MI.
- \$200 – G. Balanda, MI; Construction Investments Corp/A ir D. Ratkalis, CA.
- \$195 – G. Grybas-Kasparaitis, IL.
- \$140 – Milda’s Corner Market/M. Raudaitis-Johnsonas, MI.
- \$105 – R. ir J. Slivinskas, IN.
- \$75 – Speedy Sign-A-Rama/P ir V. Jokubauskas, IL; J. ir V. Lendraitis, IL.
- \$50 – R. ir R. Thomann, VA; American Lithuanian Club, NJ, A. Bielskus, OH; M. ir B. Jaselskis, IL.
- \$45 – A. T. Sakalas, IL.
- \$35 – L. ir O. Sabaliūnas, MI.
- \$25 – G. ir R. Simonaitis, MA; B. A. Donovan, NJ; M. ir V. Mackelis, NJ.
- \$20 – D. L. Butėnas, IL.
- \$10 – S. Ilginis, IL.
- \$5 – R. ir E. Sadonis, NJ.

Jūsų nuoširdžios aukos yra labai vertinamos!

Lithuanian Mercy Lift, P.O. Box 88, Palos Heights, IL 60463.
Tel. 708-636-6140. Fed. Tax ID #36-3810893.
lithuanianmercy lift@yahoo.com
www.lithuanianmercy lift.org

MARGUTIS II
LIETUVIŲ RADIOJO LAIDOS

Per WCEV radijo stotį 1450 AM banga kiekvieną vakarą nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v. išskyrus savaitgalius klausykite

Tel. 773-476-2242 seniausios Amerikoje lietuviškos radijo laidos

AMERIKOS LIETUVIŲ RADIOJO LAIDAS GALITE GIRDĖTI INTERNETU www.wcev1450.com

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

♦ **JAV LB Brighton Park** apylinkės valdyba praneša, kad sausio 17 d., sekmadienį, Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo parapijos Mozerio salėje, 4420 S. Fairfield Ave., po 10 val. r. šv. Mišių įvyks metinis narių susirinkimas. Dalyvavimas būtinas. Programoje – valdybos pranešimai, finansinė ataskaita, dalies naujų valdybos narių perrinkimas.

♦ **Susitikimas su Lietuvių išeivijos** studentų stažuotės (LISS) programos, kurią ruošia ir vykdo JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdyba, direktore, JAV LB KV vicepirmininke Birute Bublione ir šios programos dalyviais, Amerikos lietuviais studentais, įvyks sausio 17 d. 12:30 val. p. p. Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje. LISS tikslas – sudaryti galimybę išeivijoje gyvenantiems universitetų studentams vasaros metu atlikti stažuotę Lietuvoje. Tel. pasiteiravimui: 708-691-9674.

♦ **Moterų klubas „Alatėja“** sausio 17 d., 12 val. p. p. kviečia dalyvauti „Sekmadienio popietėje su savimi“, kuri vyks Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636. Susitikime dalyvaus poetė Eglė Juodvalkė ir psichologė Laima Zavistauskas.

♦ **Lemont High School Performing Arts Center** (800 Porter St., Lemont, IL) 2010 m. sausio 23 d. 7 val. v. koncertas „Sąskambiai“ Dalyvauja lietuvių meno ansamblis „Dainava“ ir birbyninkas Darius Klišys. Bilietus galima įsigyti www.boxoffice.tickets.com/dainava; Pasaulio lietuvių centro raštinėje bei sekmadieniais po 9 val. r. ir 11 val. r. šv. Mišių misijos prieangyje.

♦ **Sausio 31 d., sekmadienį, 6 val. v.** Edge Ice Arena, 735 E. Jefferson, Bensenville, IL 60106, vyks ledo spektaklis „After Dark“, kuriame be kitų ledo žvaigždžių pasirodys ir lietuvis šokėjas Aidas Reklis su savo partnere Nicolette House. Bilietus įsigyti galite tinklalapyje www.iceta.lentinc.com. Bilietų kaina – 20 dol. suaugusiems, 12 dol. vaikams. Tel. pasiteiravimui: 630-766-8888.

♦ **JAV LB Krašto valdybos kultūros** taryba ir Vidurio Vakarų apygarda vasario 20 d., šeštadienį, 7 val. v. kviečia visus muzikos ir baletu gerbėjus į šventinį Lietuvos meno meistrų koncertą „Lietuvos Nepriklausomybei – 92“. Koncerte dalyvaus Lietuvos nacionalinio operos ir baletų teatro žvaigždės – balerina Eglė Špokaitė ir jos partneris Martynas Rimeikis, Amerikoje studijuojantis žymus smuikininkas Martynas Švėgžda von Bekker ir pianistė Gintė Čepinskaitė-Bistra. Koncertas vyks Jaunimo centro didžiojoje salėje (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636). Daugiau informacijos tel.: 708-691-9674.

Smuikininkas
Martynas Švėgžda von Bekker

IŠ ARTI IR TOLI...

♦ **Sausio 30 d. 8 val. v. ir sausio 31 d. 4 val. p. p.** Greenwich High School Dickerman Hollister Auditorium, Hillside Road, off Rte. 1 in Greenwich, CT, vyks Greenwich Symphony Orchestra koncertas. Solistė – smuikininkė Edita Orlinytė. Skambės Henri Vieuxtemps koncertas smuikui Nr. 5, Franz Schubert „Nebaigtoji simfonija“ ir Antonín Dvorak simfonija Nr. 8. Bilietų kaina – suaugusiems 30 dol., jaunimui – 10 dol. Daugiau informacijos tel.: 203-869-2664 arba internetinėje svetainėje: www.greenwichsym.org

Atėitininkų namuose paskutinėmis 2009 m. dienomis vyko jau septintoji vaikų biblijinė stovyklėlė. Joje dalyvavo 78 vaikai. Stovyklos vaikai užsiėmimo stovykloje metu.

Dainos Čyvienės nuotr.

www.draugas.org

Čikagoje vyks lietuviškų filmų festivalis

Vilniaus-Čikagos susigiminiavusių miestų komiteto ir LR Generalinio konsulato Čikagoje rengiamo lietuviškų filmų festivalio programa išplėsta – sausio 22 d., penktadienį, 6:30 val. v. Pasaulio lietuvių centre vyks papildoma audiovizualinio projekto „Nerutina“ bei filmo „Vabzdžių dresuotojas“ peržiūra. Organizatoriai džiaugiasi, jog dar daugiau žiūrovų turės galimybę pamatyti keturiose kategorijose „Sidabrinėmis gervėmis“ apdovanotą bei tarptautiniuose festivaliuose įvertintą filmą apie Vladislavą Starevičių (1882–1965) – lėlinės animacijos ir šiuolaikinės kinematografijos pradininką, vieną iš paslaptinčiausių ir prieštaringiausių XX amžiaus kūrėjų.

Festivalio atidarymas vyks sausio 21 d., ketvirtadienį, Čikagos kultūros centre (Chicago Cultural Center), Claudia Cassidy Theater salėje. Kitos filmų peržiūros vyks Pasaulio lietuvių centre, Balzeko lietuvių kultūros muziejuje bei Jaunimo centre, @ikagoje. Šiuolaikinio lietuviško kino kūrėjų darbų pristatys kino kompanijos „Era Film“ direktorė ir prodiuserė Rasa Miškinytė. Po peržiūrų vyks klausimų-atsakymų sesijos.

Įėjimas į visas filmų peržiūras **nemokamas**.

Sausio 21 d., ketvirtadienis, 6:30 val. v.

Chicago Cultural Center, 78 Washington Str., Chicago, IL 60602
„Nerutina“ („KUMA Projects“, rež. Jūratė Samulionytė, 2008) audio-vaizdo projektas, 15 min.

„Vabzdžių dresuotojas“ („Era Film“, rež. Donatas Ulvydas, Linas Augutis, Marek Skrobecki, Rasa Miškinytė, 2008) kūrybinė dokumentika, 53 min.

Sausio 22 d., penktadienis, 6:30 val. v.

Pasaulio lietuvių centre, 12749 E. 127th St., Lemont, IL 60439
„Nerutina“ („KUMA Projects“, rež. Jūratė Samulionytė, 2008) audio-vaizdo projektas, 15 min.

„Vabzdžių dresuotojas“ („Era Film“, rež. Donatas Ulvydas, Linas Augutis, Marek Skrobecki, Rasa Miškinytė, 2008) kūrybinė dokumentika, 53 min.

Sausio 23 d., šeštadienis, 5 val. p. p.

Balzeko lietuvių kultūros muziejuje
6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629, tel. nr.: 773-582-6500
„Ispanų kalba suaugusiems“ („Era Film“, rež. Tomas Tamošaitis, 2008) ispanų kalba su angliškais subtitrais, kūrybinė dokumentika, 53 min.

Sausio 24 d., sekmadienis, 12 val. p. p.

Jaunimo centre, Čikagoje
5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636, tel. nr.: 773-778-7500
Trumpametražių filmų programa:
„Berniukas ir jūra“ („Donelos Studio“, rež. Tomas Donėla, 2006) drama, 15 min.
„Baltos dėmės mėlyname“ („Cinevera“, rež. Ramūnas Greičius, 2004) drama-komedija, 20 min.
„Balkonas“ („Monoklis“, rež. Giedrė Beinoriūtė, 2008) drama, 48 min.

Sausio 26 d., antradienis, 6:30 val. v.

Čikagos kultūros centre, Claudia Cassidy Theater salėje
78 E. Washington Str., Chicago, IL 60602
Trumpametražiai dokumentiniai filmai apie Vilnių. DOCRES VNO – menininkų rezidencijos programos, skirtos kino profesionalams, – dalyvių kūriniai. 130 min.
„Kas toliau?“ (rež. Dzintars Dreiberģs, Latvija, 2009)
„Amžina mergaitė“ (rež. Bram Crols, Belgija, 2009)
„Dialogue“ (rež. Kristin Raup, Estija, 2009)

LR Generalinio konsulato Čikagoje informacija

Maria Macevicius, gyvenanti Wildomar, CA, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 60 dol. auką laikraščiui paremti. Nuoširdžiai dėkojame.

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis

30 metų darbo patirtis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.
www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Vytenis Lietuvninkas

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.**